

MLADI I ŠKOLA

asopis Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo • Godina I • Broj 1 • April 2018. godine

INTERVJU

KURIKULARNA
REFORMA

ŠKOLA
SKIJANJA

PROJEKTI

SARADNJA

TAKMIČENJA

ISSN 2566-4336

4	Razgovor s ministrom Elvirom Kazazovićem	29	Škola za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje
8	Kurikulum Kantona Sarajevo	29	Međunarodna srednja škola u Sarajevu
10	Utopljavanje škola u Kantonu Sarajevo	30	Prva gimnazija
11	Elektronski dnevničci u osnovnim školama	31	Srednja ugostiteljsko-turistička škola
12	Univerzitska biblioteka	31	JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo
13	Gimnazija Dobrinja	32	Treća gimnazija
14	Osnovna škola „Šejh Muhamed ef. Hadžijamaković“	33	Međunarodna srednja škola u Sarajevu
17	Perzijsko-bosanski koledž sa internatom	33	Osnovna škola „Hasan Kiki“
18	Osnovna škola „Osman Nuri Hadži“	34	Osnovna škola „Hamdija Kreševljaković“
18	Srednja građevinsko-geodetska škola	35	Prva gimnazija
19	„Sedma osnovna škola“ Iličić	36	Treća gimnazija
20	Srednjoškolski centar „Nedžad Ibršimović“ Iličić	37	Škola za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje
21	Srednja poslovno-komercijalna i trgovacka škola	38	Gimnazija Obala Sarajevo
22	JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo	39	Gimnazija Obala Sarajevo
23	Osnovna škola „Osman Nuri Hadži“	40	Srednja muzička škola
24	Osnovna škola „Edhem Mulabdić“	41	Osnovna škola „Mirsad Prnjavorac“ Vogošća
25	Prva gimnazija	42	Srednja škola primijenjenih umjetnosti Sarajevo
26	Srednja škola za tekstil, kožu i dizajn	44	Srednja zubotehnička škola
26	Četvrta gimnazija Iličić	45	Željeznički školski centar
27	Srednja muzička škola	46	Druga gimnazija
28	Škola za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje	47	Srednja škola za tekstil, kožu i dizajn
		47	Srednja škola poljoprivrede, prehrane, veterinarstva i uslužnih djelatnosti

IMPRESSUM

Izdava : Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo
 Glavni urednici: Azemina Njuhović i Benjamin Hadžić
 Redakcija: Merima Skenderović, Elvis Mehanović, Lejla Reko Šarić, Enis Kapidžić i Nelmedin Kolubara
 Lektura: Redakcija
 Tekstovi i fotografije vlasništvo su odgojno-obrazovnih institucija i Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo.

Zahvaljujemo se na podršci i saradnji svim odgojno-obrazovnim ustanovama u Kantonu Sarajevo.

Štampa: Srednja tehnička škola građevinskih tehnologija, dizajna i multimedije

Tiraž: 1.000

E-mail: mon@mon.ks.gov.ba

asopis izlazi tri puta godišnje

ISSN 2566-4336

Časopis Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo
„Mladi i škola“

Odlična prilika za promociju rada i postignuća odgojno-obrazovnih ustanova

Poštovani itaoci, pred vama je prvi broj asopisa „Mladi i škola“, iji je izdava Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo. asopis „Mladi i škola“ e obuhvatati i promovirati sadržaje i aktivnosti koje realiziraju sve predškolske ustanove te osnovne i srednje škole sa podru ja Kantona Sarajevo. Pored toga, asopis e objavljivati i lanke razli itog sadržaja, a koji su u vezi sa odgojem i obrazovanjem. Naša želja je da se sve odgojno-obrazovne institucije iz Kantona Sarajevo uklju e u ovaj projekt i tako promoviraju svoj rad, sadržaje i aktivnosti.

Ciljevi koje želimo posti i izdavanjem asopisa jesu, prije svega, promocija, publikacija i popularizacija odgoja i obrazovanja u Kantonu Sarajevu. asopis je namijenjen prezentaciji razli itih aktivnosti koje realiziraju ustanove odgoja i obrazovanja. Objavljanjem razli itih sadržaja želimo svim uzrastima našeg društva ukazati na kvalitetan rad predškolskih, osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova te a rimirati dobre prakse u odgojno-obrazovnim institucijama. asopis e, izme u ostalog, zagovarati važnost odgoja i obrazovanja za društvo u cjelini i pojedince u njemu. A rmacija i promocija dobrih i kvalitetnih ideja, sigurno e pomo i svima koji u estvaju u odgoj-

no-obrazovnom procesu te osnažiti društveni položaj ovih institucija. Svjesni smo da predškolske ustanove i škole organiziraju razne manifestacije, u estviju u brojnim lokalnim i globalnim projektima, a naša djeca, uz veliku podršku i zalaganje svojih odgajatelja i nastavnika, ostvaruju zna ajne rezultate u državi i na me unarodnoj sceni i osvajaju nagrade za svoja postignu a u razli itim oblastima. Ovo je odli na prilika da sa ostvarenim rezultatima i postignu imo upoznate i druge te razmijenite iskustva u organizaciji kvalitetnih aktivnosti.

Koristimo i ovu priliku da pozovemo sve odgojno-obrazovne institucije da nam se priklu e, da u narednom periodu dostavljaju lanke o doga ajima, manifestacija, projektima, takmi enjima, smotrama i drugim inovacijama ili lanke o sadržajima i aktivnostima u kojima je ustanova u estvovala, a koje zaslužuju ve u pažnju šire društvene zajednice. asopis Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo „Mladi i škola“ izdavat e se tri puta godišnje. Naša velika želja je da ovaj projekat zaživi i bude prepoznat u društvu te se stoga nadamo kvalitetnoj i uspešnoj saradnji. Nadamo se da ete na narednim stranicama asopisa „Mladi i škola“ prona i zanimljiv sadržaj. ■

Razgovor s ministrom Elvirom Kazazovićem

Činimo sve da stvorimo bolje uvjete za rad svih naših zaposlenika

U prvom broju našeg asopisa razgovarali smo sa ministrom obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo, gospodinom Elvirom Kazazovićem. Pored ostalih tema, govorili smo o aktuelnom stanju i postignućima u odgojno-obrazovnim ustanovama, položaju prosvjetnih radnika, udžbenicima, reformama...

Profesor Elvir Kazazovi je aktuelni ministar obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo. Na ovu poziciju stupio je 2015. godine, a do tada je kao univerzitetski profesor radio na Fakultetu sporta i tjelesnog odgoja u Sarajevu. U proteklom periodu prof. dr. Kazazovi je obavljao razne funkcije, u estvovao na mnogim naučnim i stručnim skupovima te aktivno radio na brojnim projektima. Objavio je pet univerzitetskih udžbenika, jedan priručnik te 72 naučna i stručna rada. O najbitnijim aktuelnostima u Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo, razgovarali smo s ministrom Elvirom Kazazovim.

Mladi i škola: Ministre, brojne teme o kojima bismo mogli razgovarati. Međutim, u prvom broju asopisa „Mladi i škola“ osvrnut ćemo se na one najbitnije koje su trenutno aktuelne u Ministarstvu obrazovanja, nauke i mladih. Pozitivna vijest iz Ministarstva posljednjih dana je i početanje asopisa, koji će promovirati rad naših odgojno-obrazovnih institucija. Kakva su Vaša očekivanja?

Elvir Kazazovi : Ideja da se pokrene asopis Ministarstva aktuelna je već neko vrijeme, a sada se ta ideja, na moje veliko zadovoljstvo, i ostvarila. Asopis „Mladi i škola“ će, prije svega, promovirati sadržaje koji se realiziraju u svim odgojno-obrazovnim institucijama Kantona Sarajevo s posebnim akcentom na projekte, manifestacije, takmičenja, naučna dostignuća. Želimo na jednom mjestu objediti sva postignuća ustanova koja su u nadležnosti Ministarstva te na taj način upoznati užu i širu društvenu zajednicu sa radom odgojno-obrazovnih instituci-

ja. Nadam se da će ovaj asopis biti prepoznat u društvu, prvenstveno kod ljudi koji su direktno povezani s obrazovanjem.

Mladi i škola: Funkciju ministra preuzeli ste 2015. godine. Ministarstvo je do tada jedan period bilo bez ministra. Kakvo ste stanje preuzimanjem funkcije zatekli u Ministarstvu, a kakvo je ono danas?

Elvir Kazazovi : Zate eno stanje u Ministarstvu nije bilo idealno. Do ekali su nas brojni problemi koje je trebalo hitno rješavati. Analizirali smo zate eno stanje, postavili prioritete i poticali s radom. Nije bilo jednostavno, ali nakon tri godine, stanje u Ministarstvu obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo uveliko se popravilo. Napravili smo ogromne uštede, ali način da odgojno-obrazovni proces ni u jednom segmentu nije trpio. Uštede koje smo ostvarili smo usmjerili u razne projekte koji će u budućnosti dati velike rezultate u cilju poboljšanja cijelokupnog obrazovnog sistema u Kantonu Sarajevo.

Mladi i škola: Kakav je trenutni položaj prosvjetnih radnika u Kantonu Sarajevo?

Elvir Kazazovi : Položaj prosvjetnih radnika nikada nije bio onakav kakav bismo željeli da bude. Razumijem nezadovoljstvo ljudi koji su se opredijelili da svoj život posveti ovom najhumanijem poslu. Međutim, Ministarstvo, na njem sam elu, trudi se i svakodnevno radi na tome kako bi položaj prosvjetnog radnika bio na zadovoljavajućem nivou. Mislačno imamo sve da stvorimo bolje uvjete za rad svih naših zaposlenika. Ukoliko želimo kvalitetan i mode-

ran obrazovni sistem, neophodno je i educirati nastavno osoblje. Kao jedan od prioriteta je i dodatno usavršavanje nastavnog, ali i nenastavnog kadra s ciljem što bolje pripremljenosti za rad. Dakle, svi naši kapaciteti su usmjereni na poboljšanje statusa nastavnog i nenastavnog kadra. Možda je napredak po ovom pitanju spor, ali je iz godine u godinu evidentan. Međutim, svjesni smo da treba još mnogo raditi.

Mladi i škola: Ministarstvo realizira određene projekte. Pokrenute su različite reforme, a kao najbitnija isti je se kurikularna reforma. Možete li nam reći u kojoj je fazi kurikularna reforma i što je ona donijeti našem obrazovnom sistemu?

Elvir Kazazovi : Trenutni sistem obrazovanja ne zadovoljava potrebe savremenog društva. Ljudi se školuju za zanimanja koja nisu popularna na tržištu rada, tako da imamo previše nezaposlenih osoba. Naša želja je da to promijenimo. Naravno, kurikulum je proces koji će trajati dugo, ali neko je morao pokrenuti tako bitnu reformu. Ministarstvo je imenovalo Stručni tim koji radi na dokumentima kurikularne reforme. Tim je analizirao trenutno stanje u našem obrazovnom sistemu, uporedio ga s drugim evropskim državama i donio jasne zaključke, odnosno smjernice prema kojima će se raditi u budućnosti. Nedavno smo raspisali javni poziv za stručnjake iz svih oblasti koji će raditi na izradi predmetnih kurikuluma. Temeljito pristupamo ovoj važnoj reformi, tako da ništa ne ćemo prepustiti slučaju. Želimo našim učenicima i njihovim profesorima olakšati proces obrazovanja, ali način na ono bude bolje

i kvalitetnije, odnosno obrazovanje koje će pratiti savremene životne to-kove.

Mladi i škola: U posljednje vrijeme aktuelna je i tema „Matrica za rano prepoznavanje djece u riziku“. Cilj ovog projekta je, kako se navodi, sistemsko rješenje ranog prepoznavanja rizi nog ponašanja djece. Koliko će ovaj projekt doprinijeti poboljšanju dje iih prava i brzi o njihovom psiho zi kom stanju?

Elvir Kazazovi : U proteklom periodu u Kantonu Sarajevo imali smo brojne slu ajeve vršnja kog nasilja. Ministarstvo ini sve što je u njegovoj nadležnosti da se suprotstavi ovoj negativnoj pojavi u našem društву. Iz tog razloga smo angažirali stru njake iz razli itih oblasti koji su pripremili Matricu indikatora. Mi zaista želimo da prepoznamo rane rizike kod djece kako bismo mogli na vrijeme intervenirati i sprije iti neželjene posljedice, a djeci pomoći da lakše savladaju odre ene probleme. I do sada su naši nastavnici, pedagozi i ostali uposlenici rješavali ovakve probleme onoliko koliko su mogli, me utim smatram da e ova matrica umnogome pomo i nastavnom osoblju da na vrijeme prepozna rizi no ponašanje kod djece i na taj na in sebi olakša posao, a djeci i njihovim roditeljima pomogne u savladavanju eventualnih poteško a.

Mladi i škola: Prioritet Ministarstva je modernizacija i informatizacija nastave u svim segmentima. Na tom planu Ministarstvo je pokrenulo i realiziralo odre ene projekte. Online upis u srednje škole, implementacija elektronskog dnevnika, online sedmica, elektronske u ionice, samo

su neki od njih. Kakve efekte imati ovi projekti?

Elvir Kazazovi : Moderni tokovi od nas zahtijevaju da im se prilagavamo. S tim u vezi, pokrenuli smo projekte koji će pratiti savremene metode rada. Online upis u srednje škole pokazao se kao izuzetno važan projekt koji je pokrenulo Ministarstvo. Ovakav vid upisa u srednje škole omogu ava u enicima i njihovih roditeljima lakši na in odabira željene škole i spre ava malverzacije prilikom upisa. Sada je sve transparentnije, što i jeste jedan od osnovnih ciljeva ovog projekta. Implementacija elektronskog dnevnika je još uvijek

Jedan od ciljeva koje je ispred sebe postavilo Ministarstvo jeste jedan udžbenik – jedan predmet. To u praksi zna i da e se u narednom periodu u svim školama Kantona Sarajevo za jedan predmet koristiti samo jedan udžbenik.

u fazi pilot-projekta, ali o ekujemo da e i taj projekt uskoro zaživjeti u svim školama. Uvo enjem online sedmice, nastojimo približiti u enike i nastavnike evropskim trendovima, a nastavu u initi interesantnijom, prije svega našim u enicima. Projekt se pokazao izuzetno uspješnim, a u narednom perioduemo otkloniti sve poteško e koje su se javile tokom izvo enja nastave u online sedmici ove godine, kako bismo spremni

do ekali narednu školsku godinu. Kada je rije o informatizaciji, treba spomenuti da smo po etkom školske godine u nekim školama otvorili i elektronske u ionice. Smatram da e svi ovi projekti motivirati u enike da svoju kreativnost primijene na pravi na in.

Mladi i škola: Trenutna praksa u školama Kantona Sarajevo je upotreba nekoliko razli itih udžbenika za isti predmet, što izaziva brojne nejasno e kod u enika i roditelja. Me utim, nedavno ste najavili i mogu nost uvo enja jednog udžbenika za jedan nastavni predmet. Koliko e ova promjena olakšati u enicima, roditeljima, ali i profesorima i kada možemo o ekivati da ovaj projekt zaživi?

Elvir Kazazovi : Jedan od ciljeva koje je ispred sebe postavilo Ministarstvo jeste jedan udžbenik – jedan predmet. To u praksi zna i da e se u narednom periodu u svim školama Kantona Sarajevo za jedan predmet koristiti samo jedan udžbenik. Na taj na inemo olakšati u enicima, njihovim roditeljima, ali i predmetnim profesorima. Uvo enje jednog udžbenika omogu it e bolju kontrolu i ve i kvalitet sadržaja u udžbenicima.

Naravno, nastavnici su ti koji e odlu iti koji udžbenik zadovoljava sve uvjete i koji je najkvalitetniji da bi se po njemu moglo raditi. Udžbenik e se koristiti barem etiri godine, nakon ega e biti mogu a promjena.

Osim o ekivanog kvalitetnijeg sadržaja u udžbenicima, Zakonom e biti de nirana i cijena udžbenika, tako da e oni biti prihvatljivi svima. Izdava i više ne e imati mogu nost proizvoljnog formiranja cijena, što je izazivalo ogor enje kod roditelja i njihove djece.

Mladi i škola: Kakvi su uvjeti za rad za odgojno-obrazovnim institucijama? Koji su planovi Ministarstva u narednom periodu?

Elvir Kazazovi : Naši prioriteti jesu kvalitetni uvjeti za rad u enika i nastavnika. S tim u vezi, radimo mnoge projekte i inimo sve kako bi se stvorili bolji uvjeti za rad u svim odgojno-obrazovnim ustanovama. Utopljavanje školskih zgrada, izgradnja fiskulturnih sala, promjena stolarije, sanacija određenih zgrada ili dijelova zgrada, samo su neki od uspješno realiziranih projekata. U mnogim školama smo opremili savremene u ionice, nabavili potrebnu opremu koja je olakšala rad u enika i zaposlenika. I u narednom periodu ćemo biti aktivni na ovom polju, a sve u cilju

što boljih uvjeta za kvalitetan odgojno-obrazovni proces.

Mladi i škola: Ministarstvo je pokrenulo projekte plivanja i skijanja za učenike osnovnih škola. Koliko je ova novina u našem društvu doprinijeti popularizaciji sportskih vještina kod učenika?

Elvir Kazazovi : Uvođenje plivanja i skijanja za osnovnoškolce zaista je naišlo na pozitivne kritike javnosti. Mnoga djeca odrastu a da ne nauči plivati ili skijati, a ovo je odlična prilika da steknu te vještine. Ove aktivnosti će uvelikoj mjeri doprinijeti i zdravom razvoju djece te izgradnji svijesti o važnosti tih aktivnosti za ovjekovo zdravlje, posebno za mlade ljude.

Mladi i škola: Na kraju ovog razgovora, možete li u nekoliko rečenica opisati Vaš rad u Ministarstvu u proteklom periodu?

Elvir Kazazovi : Kao i svaki ovjek, smatram da uvijek može bolje. Ako upoređimo raniji i sadašnji period, vidjet ćemo da se mnoge stvari kreću naprijed. Moja želja je bila da poboljšam kvalitet odgojno-obrazovnog sistema, unaprijedim nastavni proces, a u učenicima i nastavnicima olakšam i osiguram adekvatne uvjete za kvalitetan rad. Međutim, veliki su izazovi s kojima se suočavamo u svakom poslu, pa tako i u ovom. Na nama je da radimo i trudimo se, a rezultati će zasigurno doći. Imajući u vidu svu složenost stanja u našoj državi, ipak smatram da su se desili pozitivni pomaci kada je riječ o odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevu. ■

Kurikulum Kantona Sarajevo

Obrazovanje kao najbolja investicija za život

Kurikularna reforma obrazovanja jedan je od najznačajnijih projekata koji je u posljednjih nekoliko godina pokrenut u Kantonu Sarajevo. Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade pokrenulo je ovu reformu s ciljem osavremenjivanja i poboljšanja kvaliteta nastavnog procesa. Kurikulum predviđa sveobuhvatne izmjene koje će u budućnosti donijeti određene promjene i tradicionalni sistem obrazovanja prilagoditi modernim odgojno-obrazovnim procesima. Ministarstvo je prije godinu dana imenovalo Stručni tim za izradu kurikularnih dokumenata, a njihov dosadašnji rad prezentiran je u januaru.

Tim, koji broji pet članova, detaljno je analizirao trenutno stanje u odgojno-obrazovnom sistemu Kantona Sarajevo, ali i u drugim evropskim državama te uradio smjernice da daljnji rad na ovom projektu. Kako isti u Stručnom timu, kurikularna re-

forma će doprinijeti izgradnji društva usmjereno na stvaranje i primjenu novih znanja u potičajnom obrazovnom okruženju. Cilj kurikularne reforme jeste, prije svega, poboljšanje kvaliteta obrazovanja, ali i usmjeravanje nastavnog procesa na učenički postignuća. Osigurati bolji status odgojno-obrazovnih radnika, već uključujući roditelja u školske aktivnosti i svršishodniju povezanost škola s lokalnom zajednicom, neki su od prioriteta sveobuhvatne reforme obrazovanja. "Svjesni smo injenice da je naš trenutni odgojno-obrazovni sistem nedovoljno orijentiran na učenika kao individua, na njegovu interesiranju i kapacitete. Stoga je neophodno izvršiti određene promjene koje će u budućnosti donijeti mnoge pozitivne pomake u ovom segmentu", smatra Benjamin Hedžić, šef Stručnog tima za izradu kurikularnih dokumenata. "Ukoliko analiziramo trenut-

no stanje u našem obrazovanju, uvidjetemo da postoje mnoge mogućnosti koje bi se mogle nadograditi s ciljem poboljšanja kvaliteta obrazovanja", zaključuje Hedžić. Primjena kurikuluma će omogućiti usvajanje koncepta cjeleživotnog obrazovanja i razvijanje svih potencijala potrebnih za rad i život. Cilj je stvoriti sistem odgoja i obrazovanja koji će predstavljati okruženje u kojem će se mlada osoba razviti u obrazovanu osobu i odgovornog građanina, koji će biti aktivna u političkom, društvenom, kulturnom i ekonomskom životu zajednice. Kako se navodi u Smjernicama, kurikularna reforma obrazovanja "mjenja fokus sa šta se uči na kako se uči te kako se provjerava ono što se uči i stavlja dijete i učenika u sami centar obrazovne politike". To u praksi znači da će se djeca usmjeravati na primjenu starih znanja, a to je ono što je neophodno ukoliko želimo izgraditi sistem

koji će u konačni imati očekivane rezultate.

Bitno je istaknuti da će se kroz proces učenja i podučavanja dječa i mladi osposobljavati za rješavanje problemskih situacija i samostalno zaključivanje. Reformirani sistem obrazovanja stavlja akcent na odgoj i obrazovanje u ranom djetinjstvu kao najbolju investiciju za društvo i pojedinca, jer je usmjeren na djecu i mlade, razvojno je primijeren, inkluzivan i fleksibilno strukturiran. Također, Kurikulum Kantona Sarajevo predviđa usmjerenost na mjerljive ishode učenja i daje priliku nastavnicima i školama da dinamiku i tempo, na in rada i sadržaje prilagodavaju specifičnim potrebama djece i mladih. Nove metode predviđaju i kontinuirano pra-

nje napredovanja djece i mladih s jasno definiranim kriterijima, uz poseban naglasak na formativnom pružanju i procjenjivanju te davanju povratne informacije dječici, mladima i roditeljima.

Potrebno je naglasiti da kurikularna reforma predviđa i usklađenost sadržaja predmeta sa zanimanjima i usaglašava postignutim potrebama društva. Kada je riječ o zaposlenima u odgojno-obrazovnom procesu, novim kurikulumom je predviđeno podsticanje na stručno usavršavanje nastavnika, odgajatelja, stručnih saradnika u cilju razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma. Bit će neophodno izraditi i nove, savremene udžbenike koji će omogućiti da dječaci i mladi koriste različite izvore znanja, razmatrajući

probleme s različitim aspekata i perspektiva. Osim toga, reforma uvjetuje i digitalne sadržaje te odgovorno korištenje IKT. Kako bi se ostvarili svi zacrtani ciljevi, u kurikularnu reformu obrazovanja bit će neophodno uključiti stručnjake iz raznih oblasti.

Sljedeći korak jeste izrada predmetnih kurikuluma. S tim u vezi, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo nedavno je raspisalo javni konkurs za izradu predmetnih kurikuluma kojim poziva sve eksperte iz različitih nivoa obrazovanja da se aktivno uključuju u ovaj proces i time daju svoj doprinos ovoj temeljitoj reformi. U Ministarstvu isti su da će riješiti struke u ovom procesu biti od ključne važnosti za daljnji rad na reformi obrazovanja. ■

Utopljavanje škola u Kantonu Sarajevo

Za toplije zime

Poboljšanje uvjeta školovanja i kvalitete obrazovnog procesa je kompleksna stvar kojoj treba pristupiti iz različitih uglova kako bi napredak bio vidljiv. Do vidljivosti nekih promjena potrebno je vrijeme da bi plodovi i rezultati bili očititi, a za druge, pak, najveću ulogu igraju razumevanje i prepoznavanje problema od nadležnih institucija. Jedan od problema koje je Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo prepoznalo i krenulo u rješavanje jeste utopljavanje škola.

Utopljavanje školskih objekata ne doprinosi samo cijelokupnoj slici mesta u kojem se oni nalaze, nego samu atmosferu i boravak u školi uine ugodnijom i u enici-

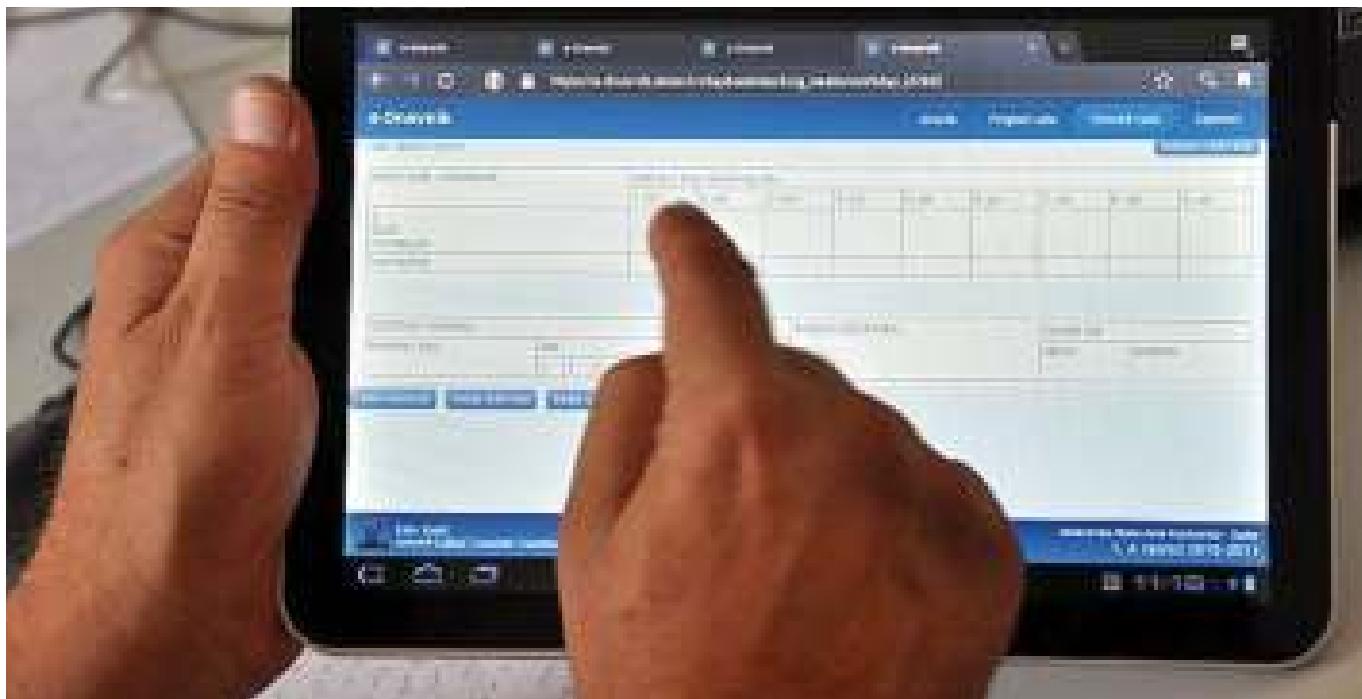
ma i nastavnicima. Iznad svega, ekonomski i ekološki kriteriji su zadovoljeni jer postavljanje kvalitetnih izolacija garantira uštede energije za oko 35 posto, što automatski doprinosi i zaštiti životne sredine.

Krajem mjeseca marta, direktori osnovnih škola "Izet Šabić" i Petre osnovne škole Ilidža, te Srednje elektrotehničke škole, Suad Tupković, Elvira Hrustanović i Fahrudin Alihodžić, potpisali su sporazum sa ministrom za obrazovanje, kulturu i mlade Kantona Sarajevo Elvirom Kazazovićem i voditeljom projekta Svjetske banke za Federaciju BiH Mustafom opeljem, o utopljavanju ustanova iz kojih dolaze. Ovaj poduhvat dio je projekta Svjetske banke, a u

okviru je strategije Ministarstva o mjerama energetske efikasnosti u 2018. godini. Vrijednost ove investicije iznosi 986.148 KM, a kreditna zaduženja za nju preuzeila je Skupština Kantona Sarajevo od Vlade Federacije BiH.

Ovo nije prvi put da Ministarstvo radi na poboljšanju energetske efikasnosti objekata škola. Samo u 2016. godini izdvojeno je 1.175.674 KM za utopljavanje osnovnih škola "Zahid Baručića", "Hašim Spahić" i "Srednje", a proteklo je za Osnovnu školu "Isak Samokovlija" utrošeno 630.240 KM. Inače, u okviru projekta BEEP (Bosnia Energy Efficiency Project) obnovljena su 33 javna objekta u Federaciji Bosne i Hercegovine. ■

Od septembra elektronski dnevničci u osnovnim školama

Nakon uspješne realizacije pilot-projekta, elektronski dnevničci će od septembra biti uvedeni u sve osnovne škole Kantona Sarajevo. Ministar Kazazović je naveo da je cilj jednog ovakvog projekta unapređenje odgojno-obrazovnog rada u školi, kao i brža i kvalitetnija komunikacija na relaciji u enik-nastavnik-roditelji. E-dnevnik predstavlja aplikativni softver namijenski razvijen za potrebe digitalnog vođenja pedagoške administracije i evidencije u osnovnim školama na području Kantona

Sarajevo. Ova aplikacija bi trebala u velikoj mjeri olakšati, ali i osavremeniti proces vođenja evidencije i dokumentacije i na taj način pomoći i razrednicima, nastavnicima, pedagozima i direktorima da imaju jednostavan uvid u realiziranje održanih asova, ali i pripremanje uobičajenih izveštaja o učenju i vladanju u eniku. Proces digitalizacije i opremanje modernih informatičkih kabinetova jedan je od ciljeva Ministarstva, jer su škole na taj način pripremati učenike za savremeno tržište rada. Ministar je objasnio

kako Ministarstvo provodi modernizaciju obrazovanja u skladu sa evropskim standardima i kurikularnom reformom, što podrazumijeva visok nivo informatizacije. Razvija se digitalna pismenost nastavnog kadra, kao i njihove digitalne kompetencije. Važno je naglasiti da će vođenje "E-dnevnika" omogućiti i olakšati saradnju sa roditeljima, koji će u svakom trenutku imati pristup ocjenama svoga djeteta. Ovo je samo još jedan u nizu projekata koji će osavremeniti i unaprijediti rad u školama Kantona Sarajevo. ■

Univerzetska biblioteka

Na pomolu novi dom za univerzetsku literaturu

Nacionalna i univerzetska biblioteka još od izmjene stanja iz zgrade Vije nica nema riješeno pitanje smještaja. Međutim, sude i po mjerama koje Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih i Univerzitet u Sarajevu poduzimaju u posljednje vrijeme, ovaj problem uskoro bi mogao biti riješen.

Naime, 30.3. ove godine ministar Elvir Kazazović i rektor Sarajevskog univerziteta Rifat Škrijelj potpisali su Aneks 4 Sporazuma o realizaciji Projekta izgradnje i opremanja Univerzetske biblioteke u Kampusu Univerziteta u Sarajevu. Ovim dokumentom je predviđeno da se iz budžeta Kantona Sarajevo izdvoji 1.000.000 KM koji će biti upotrebljen za

nastavak realizacije projekta izgradnje i opremanja Univerzetske biblioteke. Veći dio sredstava potrebnih za implementaciju ove ideje osiguran je iz sredstava Saudijskog fonda za razvoj koji je za izgradnju i opremanje biblioteke osigurao oko 17 miliona dolara.

I do sada je Kanton Sarajevo bio uključen u ovaj projekt pa je

tako u protekle tri godine na ranu UNSA uplaćeno 536.923,36 KM od KS. Ova sredstva će biti iskorištena za izradu projekta rušenja objekta i sam proces uklanjanja stare građevine koja se trenutno nalazi na lokaciji predviđenoj za izgradnju Univerzetske biblioteke, zatim za izradu ostalih neophodnih elaborata i projekata, te pripremu tenderske dokumentacije za izradu glavnog projekta gradnje zgrade i druge propisane procedure i aktivnosti.

Inače, trenutno je u toku izrada izvedbenog projekta za objekt površine oko 11.000 kvadratnih metara što bi trebalo biti završeno krajem narednog mjeseca nakon čega će izvedbeni projekt biti predat na ocjenu firmama revidentima. Nakon toga, će biti raspisan tender za izvođenje građevinskih radova, a za dvije godine možemo očekivati da odemo u novu zgradu Univerzetske biblioteke po planne iskaznice. ■

Gimnazija Dobrinja

Evropska oznaka kvalitete za projekt „Obilježimo Međunarodni dan broja Pi“

Uenici IV2 odjeljenja matematike smjera Gimnazije Dobrinja, u estvovali su u eTwinning projektu „Obilježimo Međunarodni dan broja Pi“. Jedanaest vrijednih učenika, zajedno sa profesoricom matematike Sanjom Šober-Vojinović, dali su svoj doprinos ovom projektu u kojem je u estvovalo ukupno devet škola - osam iz BiH i jedna iz Hrvatske. Cilj projekta bio je obilježiti Međunarodni dan broja Pi raznim aktivnostima, razviti matematičko mišljenje i matematičke kompetencije te kod učenika osvestiti povezanost broja sa svakodnevnim životom.

Oni su kroz niz radionica istražili i naučili razne inženjerice o broju Pi. Osim historije, Arhimeda, Kineza, Egiptana, primjene i pamjenja decimala, učenici su radili ankete i eksperimente koji su u vezi sa ovim brojem. Nakon toga su gostovali u Srednjoj ekonomskoj školi, gdje su, zajedno sa učenicima partnerima u projektu, pravili plakate na ovu temu. Nakon toga, uslijedila je i prezentacija projekta u Gimnaziji Dobrinja. U učenice škole su ugostili svoje kolege iz OŠ „Osman Nakaš“ i Srednje eko-

nomske škole te njihove profesorice. Prezentacija je bila odlična, a gosti su s oduševljenjem pratili izlaganja ovih vrijednih učenika. Dan broja Pi obilježen je radno i sve anno gostovanjem u kreativnoj radionici „Lova na broj“ u OŠ „Osman Nakaš“, gdje

su učenici, raspoređeni u grupe, bili tajni agenti sa zadatkom da istraže inženjerice i zanimljivosti o ovom broju.

Učenici u ovom projektu, učenici su pokazali zavidno znanje iz matematike, ali i kreativnost, upornost, ambiciju i razdobljnost. Nakon popunjene aplikacije za označku kvaliteta, dobili su najprije državnu, a zatim

i Evropsku oznaku kvalitete za ovaj projekt. Učenici u ovom projektu nagradeni su od evropske organizacije „Move2Learn“ putovanjem u Rim koje će se realizirati u aprilu 2018. godine. ■

Osnovna škola „Šejh Muhamed ef. Hadžijamaković“

Skijanje se brzo uči

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo ove školske godine pokrenulo je projekt „Škola skijanja“. Projekt u koji su uključeni svi učenici šestog razreda osnovnih škola, realiziran je u februaru 2018. godine. Učenicima je osigurana oprema za skijanje, a kako bi se djeci olakšalo da savladaju tehnike skijanja, pripremljen je i priručnik „Skijanje za djecu“. U nastavku pročitajte utiske učenika OŠ „Šejh Muhamed ef. Hadžijamaković“ o ovom, za naše mališane, veoma važnom projektu.

Škola skijanja snimljena iz ugla učenika

Učenici šestog razreda JU OŠ „Šejh Muhamed ef. Hadžijamaković“, njih 31, proveli su pet radnih dana na Igmanu, učeći na čistom zraku. U periodu od 07. 02. do 13. 02. 2018. većina je pravila svoje prve skijaške pokrete. Po povratku, učenici su napisali radove o ovom projektu. Ovom prilikom Redakcija „Dječije ruke“ iz OŠ „Šejh Muhamed ef. Hadžijamaković“ nam prenosi utiske.

„Prvi koraci“

U srijedu, 7. februara, razred VI₁ OŠ „Šejh Muhamed ef. Hadžijamaković“ krenuo je u petodnevnu školu skijanja na planinu Igman. Polazna stanica bila je Bistrička

stanica koja je tog jutra izgledala drugačije ispunjena dječijim smijehom. Mi smo u pratinji roditelja sa nestrljenjem čekali ulazak u autobus. U pratinji direktora škole, gospodina Fejzagić Kerima i nastavnice tjelesnog odgoja Adeline Čuljević učenici su ušli u autobus i krenuli u susret svojoj prvoj zajedničkoj snježnoj avanturi. Prvi dan je prošao brzo. Djeca su odabrala skijašku opremu koju će koristiti u narednim danima. Odabrali su skije, pancerice, štapove i naučili kako i zašto se svaki od ovih dijelova opreme koristi. Taj dan je završen dječijom pjesmom koja je ispunila autobus na putu prema kući, a ozarena lica govorila su o nezaboravnom iskustvu koje će dugo pamtitи. Većina učenika sa skijanjem se sreće prvi put, tako da je najbitnije bilo savladati tehnike padanja. Zahvaljujući stručnosti i iskustvu nastavnice Adeline, uspješno smo savladali osnove skijanja.

Na kraju, uzimajući u obzir radost i oduševljenje učenika, koji su uživali u ljepoti ovog zimskog sporta te znanje koje su ovdje stekli, može se reći da je ova škola skijanja premašila i najveća očekivanja kako učenika i njihovih roditelja, tako i školske pratnje i sigurno je treba ponoviti i naredne godine.

„Bolest“

Ministarstvo obrazovanja je donijelo odluku o projektu „Škola skijanja za šeste razrede“. Roditelji i nastavnici su se dogovorili da učestvujemo. Večer prije odlaska mama mi je pomogla da spremim stvari, sendviče i čaj. Od uzbudjenja sam teško zaspao. Ujutro sam ustao, spremio se i krenuo ka Bistričkoj stanici gdje nas je čekao autobus. Ušao sam i video da je autobus pun djece. Sjeo sam na svoje mjesto. Na putu do planine smo se šalili i smijali. Stigli smo na planinu. Igman je poznat po čestim i naglim promjenama vremena. Tako je bilo i taj dan. Malo je padaо snijeg, onda je sijalo sunce, a ni kiše nije nedostajalo. Igman je naša olimpijska planina. Nastavnica Adelina nam je pokazala osnove skijanja. Iskreно, meni je bilo naporno. Kada smo krenuli kući osjetio sam bol u glavi. Kod kuće sam se pokušao odmoriti, ali sam dobio temperaturu i počeo povraćati. Cijelo tijelo me boljelo. Ujutro sam otisao kod doktorice koja je rekla da moja pluća nisu za takvog napora i da više ne idem na skijanje. Bio sam tužan. Žao mi je što nisam više naučio o skijanju i što se nisam družio sa svojim prijateljima.

Sara Hotić

Eldin Karačić

„Olimpijada u mislima“

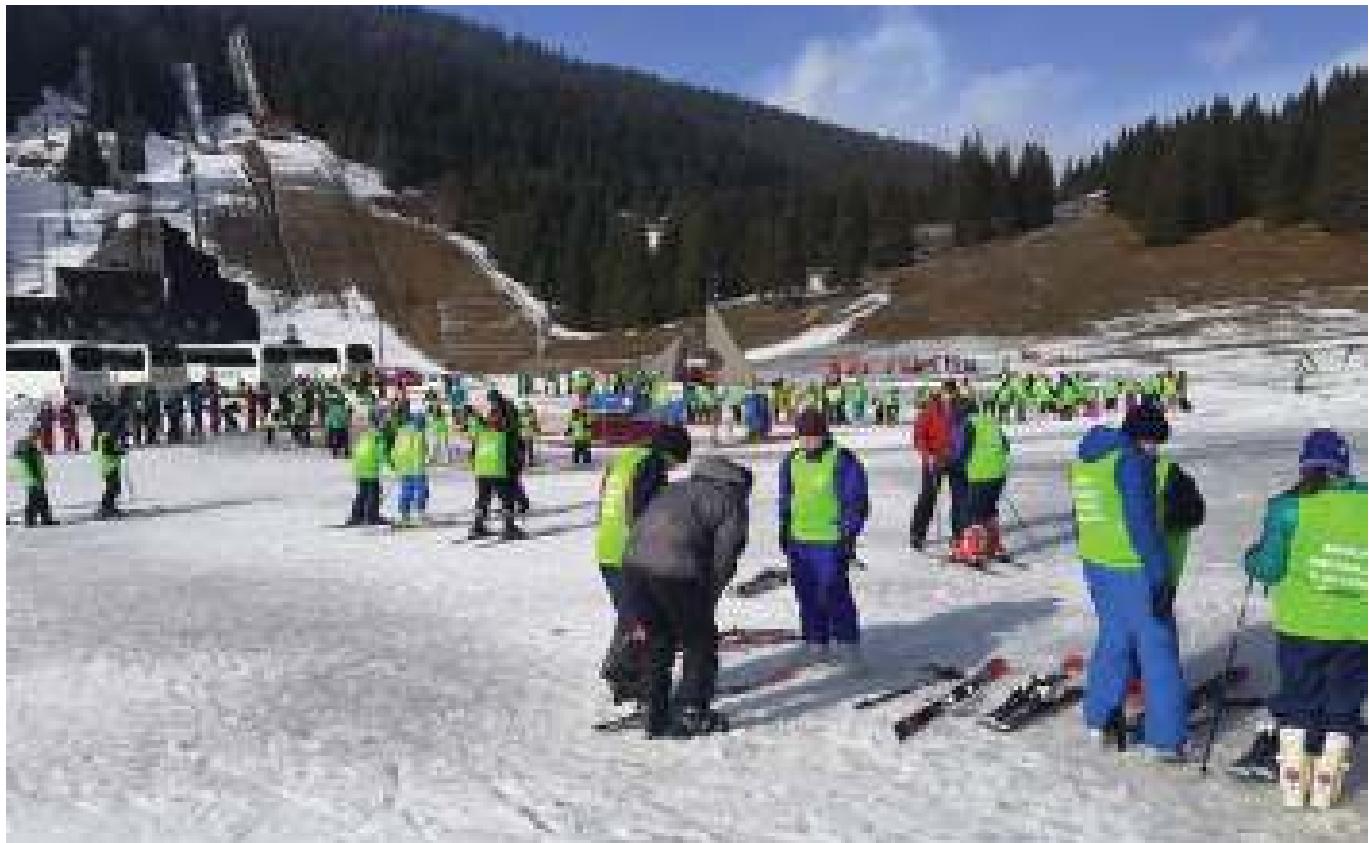
Dana 07. 02. 2018. godine u 8:30 moj razred, direktor Kerim Fejzagić, nastavnica Adelina Čuljević i ja okupili smo se na Bistričkoj stanici radi odlaska na skijanje. S ushićenjem smo očekivali autobus. Naravno, bili su tu i naši roditelji. Kada je autobus došao, svoje ruksake i pancerice smo ubacili u bunker. Udobno smo se smjestili i krenuli. Na putu ka Malom polju prvo smo otišli po učenike iz Osnovne škole „Vrhbosna“. Nastavili smo putovanje. Razgovarali smo sa nastavnicom i planirali kako ćemo provesti dan. Ona nam je pričala kako je učila skijati, o Zimskim olimpijskim igrama koje su održane

na planinama oko Sarajeva koje je tad bilo centar svijeta. Saznali smo u kojim disciplinama su se tada takmičili skijaši. Nabrajala nam je neke skijaške discipline kao npr. slalom, veleslalom, trčanje na skijama, spust, skokovi... Bilo je interesantno čuti i ko je osvojio medalje. Približavali smo se skakaonicama, a ja sam zamišljala kako su one izgledale za vrijeme Olimpijade.

Kao da sam čula masu kako pozdravlja pobjednike.

Iz razmišljanja me prenu Karlov glas: „Stigli smo!“ Svjež planinski zrak štipao je naše obraze. Vrijeme je da se pripremimo za susret sa planinom. Obuli smo pancerice, markere, uzeli skije i štapove, na leđa stavili

ruksake i krenuli prema blagoj padini ispod ruba šume. Tu smo učili skijati. Možda, baš na ovom mjestu svoje prve korake napravi neki novi Jure Franko. Nastavnica Adelina nas je naučila kako se penjati sa skijama, bočno kočenje, kako ustati nakon pada, kako održavati ravnotežu na skijama, kako da namjestimo vezove, na koji način ćemo očistiti pancerice, koja nam je oprema najvažnija... Oko 11 sati smo imali pauzu u trajanju od 30 minuta. Tokom pauze išla sam posjetiti svoje drugare iz bivše škole koji su također došli da nauče skijati. Moj bivši i sadašnji razred bi se tada grudvali, a onda išli na čaj zajedno. Osim navedenog, uživali smo i u čarima tople čokolade i slasnih palačinaka.

Direktor naše škole, nastavnica i čika Memso su nas podržavali i podrili da što bolje savladamo vještinu skijanja.

Uistinu je divno biti učenik ove škole. Sretna sam što je moja nastavnica skijanja baš nastavnica Adelina. Po povratku kući utonuli smo u san. Planina je učinila svoje...

Iman Habota

„Trema“

Ništa se bolje ne upamti od onog što radiš prvi put u životu. Bilo da nam je prvi dan u vrtiću, školi, prvi trening karatea ili prvi čas stranog jezika. Za svaki prvi put imam neku tremu, a u stomaku kao da mi lete leptirići. Tako je bilo i na prvom času skijanja. Mnogo sam se radovala toj sedmici u kojoj ćemo prvi put stati na skije, sedmici u kojoj nećemo ići u školu...

I pored problema koji su se pojavili u vezi s opremom, sve je prošlo kako treba. Ne znam čemu sam se više radovala, samom skijanju, vožnji liftom ili pauzi na kojoj smo pili topli čaj i jeli sendviče. Da budem iskrena, nije mi se baš ustajalo rano, ali pošto sam znala da ću nešto novo naučiti i biti izvan učionice, bez problema sam se spremila i nosila tešku opremu na leđima. Svako jutro majka me je ispraćala sa stotinu savjeta: „Emina, ne skidaj kapu ni za živu glavu! Emina, diši duboko koliko god možeš, gore je čist zrak. Slušaj nastavnicu i ne pravi probleme, pij puno vode.“ Ja to sve zaboravim čim izadem iz kuće, valjda od silnog uzbuđenja da što prije dodem do autobusa i zapjevam sa rajom neku dobru pjesmu. Po dolasku na našu lijepu planinu Igman, odmah nam je nastavnica pomogla da obujemo pancerice i naštimamo vezove i čas za-

počinje. Nije jednostavno, oprema je teška, ali se trudimo naučiti sve pokrete koje nam nastavnica pokazuje. Žao mi je onih drugara koji nisu učili skijati i bar na trenutak uživati kao pravi skijaši. Meni je prijala svaka minuta, i svaki dan sam mami imala ispričati neki novi doživljaj i događaj. Tako ću i posljednji dan skijanja upamititi po izgubljenoj termos-boci. Bila sam tužna jer mi je doručak bio neobičan bez toplog čaja i mirisa jabuke s cimetom. Moje raspoloženje se popravilo samim čudom kada sam u povratku kući na cesti pronašla neoštećenu termos-bocu. Nisam mogla zamisliti ljestvi završetak dana i jednog novog iskustva.

Emina Bakarsić

Zahvaljujemo se malim reporterima sa terena, koji su sa nama podjelili svoje doživljaje. ■

Perzijsko-bosanski koledž sa internatom

Znanjem gradimo Bosnu i Hercegovinu

Perzijsko-bosanski koledž sa internatom, u saradnji sa Osnovnom školom "ulistan" i Predškolskom ustanovom "Behar", 24. novembra 2017. godine, organizirao je trinaestu manifestaciju "Znanjem gradi Bosnu i Hercegovinu". Ova svečanost je organizirana povodom 25. novembra, kao spomen na stoljetnu borbu za našu državu, ali i na značaj znanja u izgradnji boljeg, prosperitetnijeg i naprednjeg društva. Djeca iz svih krajeva zemlje, 106 takmičara iz 18 škola, imala su priliku

pokazati svoja znanja iz bosanskog jezika, matematike i engleskog jezika. Najbolji su bili nagrađeni vrijednim nagradama, a njihove škole plaketama. Pored takmičenja, upriličeno je druženje nastavnika i ostalih gostiju uz prigodno predavanje akademika prof. dr. Džemala Najetovića.

"Znanjem gradi Bosnu i Hercegovinu" je projekt koji je započeo davne 2000. godine. Ideja za organiziranje takmičenja za učenike osnovne škole rodila se iz želje da potaknemo takmičarski duh kod učenika, razvijemo i ojačamo saradnju s našim kolegama te da ih upoznamo sa specifičnostima privatne škole kakva je Perzijsko-bosanski koledž sa internatom. Tokom dugog niza godina,

ovaj Koledž je imao priliku ugostiti nekoliko hiljada učenika završnih razreda osnovnih škola iz cijele Bosne i Hercegovine i nekoliko stotina njihovih pratilaca (direktora, pedagoga, nastavnika, roditelja...).

Osim takmičenja za učenike, saставni dio manifestacije su kulturno-umjetničke priredbe povodom svečanog otvaranja manifestacije, kao

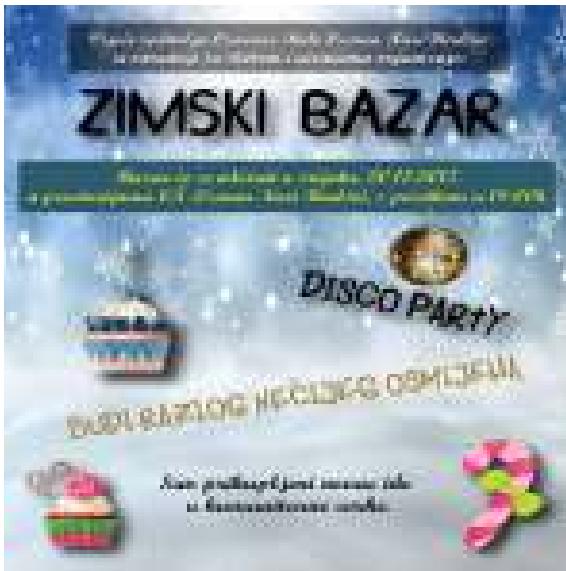
i ona povodom proglašenja najboljih. Za pratioce učenika, prije svega nastavno osoblje, organizira se stručni seminar s uglednim predavačima. Neki od njih su bili rahmetli prof. dr. Sulejman Redžić, rahmetli prof. dr. Muhamed Huković, prof. dr. Muhamed Filipović, prof. dr. Senadin Lavić, prof. dr. Vladimir Premec, prof. dr. Amor Mašović, prof. dr. Nusret Isanović, prof. dr. fra Mile Babić. Za vrijeme rada komisije za pregledavanje učenika radova, učenici su posebno izvali brojne znamenitosti i institucije koje se nalaze u blizini ove škole,

kao što su Trg Srebrenice u Visokom, Mile (danas Arnavutovići), Stari grad Visoki te Franjevački samostan sv. Bonaventure u Visokom. ■

Osnovna škola „Osman Nuri Hadžić“

Budi razlog nečijeg osmijeha

Vije e roditelja u saradnji sa roditeljima, u enicima i uposlenicima JU OŠ „Osman Nuri Hadžić“ organiziralo je Zimski bazar u decembru 2017. godine. Moto bazara bio je „Budi razlog ne i-jeg osmijeha“ i humanitarnog je karaktera, kao i svi dosadašnji. Pored prodajnog dijela, na kojem su ponuene razne poslastice, slana jela, sokovi, kreativni radovi u enika, nije izostao ni revijalni dio u kojem su svi prisutni mogli uživati u plesu gostiju Plesnog kluba „Astorija“, ali i sami zaplesati. Ljubitelji šaha su imali mogunost odigrati i pokaza-

ti svoje vještine u ovoj disciplini sa u enicom Hanom Bešlija, koja je in-

a e državna šahovska prvakinja. Veoma popularno i primamljivo za mlađe u enike bilo je umjetni ko oslikavanje lica. Prepun hol i zadovoljna lica prisutnih su najbolji pokazatelj da je ovogodišnji bazar bio veoma uspješan, a organizatori se nadaju da će prikupljena sredstva i pomognu, koja će biti urušena u narednom periodu, zaista biti razlog nečijeg osmijeha. Osnovna škola „Osman Nuri Hadžić“ se srdačno zahvaljuje svima koji su dali svoj doprinos u organizaciji i realizaciji ovogodišnjeg bazara. ■

Srednja građevinsko-geodetska škola

Pomoći ljudima dalekog Bangladeša

Da humanost ne poznaje granice pokazali su u enici sarajevske Srednje građevinsko-geodetske škole. Zajedno sa svojim profesorom vjeronauke, Emirom Rustempašićem, pokrenuli su akciju prikupljanja novčanih sredstava da bi pomogli stanovništву dalekog Bangladeša da dobije pitku vodu. Sredstva koja su prikupljena utrošena su na kopanje i izgradnju bunara. Ovim primjerom i pomaganjem nepoznatim ljudima na drugom kraju svijeta, pokazali

su da se uz puno volje i ljubavi, a malo truda može mnogo toga učiniti. Profesor je u enicima dozvolio da sami izaberu projekt od društvenog značaja koji će realizirati, a oni su odabrali baš ovaj. Tako su ujedinili u enike i profesore svoje škole, a najveće zadovoljstvo doživjeli su kada su dobili video iz Bangladeša na kojem se vidi spomen-ploča sa imenom njihove škole. Ovo je, zaista, još jedan u nizu primjera u kojima su mladi pokazali da na njima svijet ostaje. ■

„Sedma osnovna škola“ Ilidža

Škola i sreća za osmijeh svakog djeteta

Pišu: Elvira ovi i Hajrudin Neradin

Želiš li biti sretan - budi! Put od hiljadu milja po inje prvim korakom. Ako, kora aju i tim putem, vidiš prijatelja bez osmijeha, pokloni mu svoj! Svako ko je sretan, usre it e i nekoga drugog. Nemoj se ljutiti što ružin grm nosi trnje, ve se raduj što trnov grm nosi ruže! Osje a da postojiš – to je najve a sre a! Sre a zavisi od nas samih. U srce svoje zapiši da je svaki dan onaj najbolji u godini. Nau i um da se raduje, radost umjesto teških stradanja život produžuje. Sunce ne sja za nekolicinu cvjetova ve na radost cijelog svijeta. Mnogi se za sremom rastre na sve strane poput smetena ovjeka koji traži zagubljeni šešir, koji mu je sve vrijeme na glavi ili u ruci. Okruženi smo sre om. Spoti smo se o nju. Nevolja je u tome što je neprestano pogledom tražimo na obzoru. Sre a je kada znaš da nisi sam, kada osjetiš da još neko zbog tebe brine, kada uješ toplu rije od potpunog neznanca koji te osmijehom i svojim postupkom ohrabri toliko da kažeš: „Ja mogu i ho u dalje koliko god težak i trnovit put bio ispred meni!“ Sre a je i kada mi brinemo zbog nekoga, kada smo suoje ajni, kada dajemo i darujemo, jer naše je samo onoliko koliko smo dali. Ovim rije ima u enici i profesori Sedme osnovne škole zapo eli su ovogodišnji tradicionalni humanitarni bazar „Otvorena vrata“. Ideja za organizaciju

ovakve manifestacije dolazi od Ianova Dramske sekciјe ove škole koji svake godine obraduju nekom novom predstavom. Sama važnost ove manifestacije je baš u tome što ideja i inicijativa dolazi od u enika. Amra i Haris Salin, Emrah Paro, Vildana i Kerim Alajbegovi , Ema Duri , Ena Šehi , Amina Omerovi , Emina i Amina Begovi , Haris i Faris Muj i , Said Ormanovi i Nejla Meševi su vrijedni i humani Ianovi Dramske sekciјe „Sedma“. Njihova želja je bila da svojim radom pokušaju pomo i vršnjacima kojima je potrebna pomo . U realizaciji ovog projekta pomogao im je njihov uitelj Hajrudin Neradin. S obzirom na to da svake školske godine pripreme po jednu predstavu i što svojim izvedbama na sceni uveseljavaju publiku ove škole, a i mnogih škola u Kantonu Sarajevo, željeli su da se sa svojim predstavama

uklju e i u humanitarne akcije. I tako je sve i zapo elo! „Sedam Snježana i patuljak“, „Bajka o arbovnom svira u“, „Usipavana Štrecilija“, „Kraljevski festival“ i još mnoge predstave su obilježile ovu dramsku grupu, koja je svojim talentom dokazala da može posti i i više od same glume, a to je kvalitetno druženje, razvijanje pozitivnih osobina li nosti, promocija dramskog odgoja me u vršnjacima, uspješna saradnja s lokalnom zajednicom i op inom, a prije svega humanitarni rad. U eš e na dje ijim festivalima teatra i mnogobrojne nagrade za rad su potvrda da je njihova misija ispunjena. U novembru 2017. godine, povodom obilježavanja Dana teatra, ova vrijedna dramska grupa je dobila nagradu od Centra za dramski odgoj BiH sa sjedištem u Mostaru, za uspješan rad i promicanje dramske kulture me u vršnjacima. ■

Srednjoškolski centar „Nedžad Ibrišimović“ Iljaš

Piše: Aida Krhan, prof.

Neko je rekao: „Ne može se zamahom arobnog štapi a stvoriti sretniji svijet bez razoarenja, ali se može svijet mlađih obogatiti i u initi sretnijim.“ Naš svijet je od 23.11.2017. godine bogatiji i sretniji, jer smo dobili još jednu moderno opremljenu u ionicu, informatički kabinet prvenstveno namijenjen potrebama obrazovanja odjeljenja gimnazije informatičkih smjera. Naime, Srednjoškolski centar „Nedžad Ibrišimović“ Iljaš jedna je od pet škola u Kantonu Sarajevo koja

od ove školske godine nudi mogunost školovanja za zvanje IT programera. Dakle, pored opere gimnazije, u enici mogu pohati i odjeljenje gimnazije informatičkih smjera. Za opremanje informatičkog kabineta Općina Iljaš je iz svog budžeta izdvajila 26.500,00 KM. Kabinet su sve anno otvorili direktor Srednjoškolskog centra „Nedžad Ibrišimović“ Iljaš mr. sc. Amir Džafa i načelnik Općine Iljaš Akif Fazli.

Sve anomalije otvaranju prisustvovale su brojne zvanice, a zahvalnice za svesrdnu pomoći pri realizaciji ovog, za nas i lokalnu zajednicu, veoma bitnog projek-

ta dobili su načelnik Općine Iljaš Akif Fazli, ministar finansija Kantona Sarajevo Jasmin Halebi, ministar za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo prof. dr. Elvir Kazazović, pomoćnica ministra za informatizaciju i međunarodnu saradnju u Ministarstvu za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo Azemina Nuhović i predsjedavajući Općinskog vijeća Iljaš Mahir Dević.

Uvaženi gosti su se kratko obratili prisutnima i naglasili svoju spremnost da u estvuju i u narednim slijednim projektima u Srednjoškolskom centru „Nedžad Ibrišimović“ Iljaš. ■

Srednja poslovno-komercijalna i trgovačka škola

Uspješno realiziran projekt „Noć ažuriranja“

Školski projekt i manifestacija „No aranžiranja“ osmišljen je s ciljem promoviranja maturanata Srednje poslovno-komercijalne i trgovske škole na tržištu rada, a podrška brojnih privrednika i medija doprinijela je da se on uspješno realizira u prethodne tri godine. Kao inovativna praksa, postao je prepoznatljiv brand ove sarajevske škole. Ovim projektom isti u se kvaliteti i ja a samopouzdanje

u enika te na neki na in razbija predrasuda o stru nim školama i zanimanjima kao što je aranžer (vizual merchandiser), koje je u svijetu trgovine traženo zanimanje, a u našoj državi je nepravedno zapostavljeno. „No aranžiranja“ je zapravo praktični dio maturalskog ispita, jer svaki od u enika dobije po jednu trgovinu za koju radi idejno rješenje i priprema dekorativne elemente. U mjesecu decembru odr-

žana je sve anost, koju su organizirali u enici. U znak zahvalnosti za podršku projektu „No aranžiranja“, Srednja poslovno-komercijalna i trgovska škola je na ovoj sve anosti dodijelila zahvalnice za podršku u realizaciji ovog zanimljivog projekta. Zahvalnice za doprinos inovativnoj praksi, uruene su brojnim zvanicama, trgovinama i firmama koje su pomogle i u estovale u realizaciji u eni kih ideja, a uruile su ih direktorica škole Kanita Selmanović -Kulo i profesorica aranžerske grupe predmeta Adrijana Todorović -Panjeta, koordinatorica projekta. Direktorica je ovaj projekt opisala kao sponzorizme u poslodavca i škole, i kao mogunost da u enici svoje znanje praktično primijene. Profesorica Panjeta istakla je kako „No aranžiranja“ nije projekt namijenjen samo maturantima nego i svim drugim u enicima aranžerskog smjera te da praktično zna i mnogo u spoznaji zanimanja za koje se u enik obrazuje. ■

JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo

Smotra „Dani E-MEDICE“

Projekt "E-medica" predstavlja virtualnu zajednicu svih medicinskih škola Republike Hrvatske i škola iz Bosne i Hercegovine, Slovenije, Srbije i Makedonije. Zajednica se baziра на изради едукативног портала medicinskih škola, meusobnoj komunikaciji u enika i nastavnog osoblja putem interneta, videokonferencijama i opremom korištenju ICT u obrazovnom procesu.

U osnovi, E-medica je projekt stvaranja virtualne zajednice medicinskih škola kroz nove

didakti ke pristupe prou avanju i u enju u školama putem interneta. Projekti se realiziraju kroz pet segmenata saradnje i to: razmjena u enika, izrada zajedni kih edukacijskih projekata, net-sastanci, stru ne videokonferencije, godišnja smotra "Dani E-medica". U enici i profesori JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo su ove godine, kao nosioci ili saradnici, realizirali sljede e projekte: "Vježbama di sanja protiv stresa", "Uticaj ener getskih pi a na zdravlje", "Rijetke bolesti". ■

Nagrade: Osnovna škola „Osman Nuri Hadžić“

Mirovna nagrada Mreže za izgradnju mira

Mreža za izgradnju mira je u Parlamentu BiH 11.12.2017. godine obilježila Dan ljudskih prava tokom kojeg su dodijeljene mirovne nagrade. U kategoriji škola koje su u proteklom periodu dale najve i doprinos u izgradnji mira i promociji ljudskih prava, nagradu je osvojila Osnovna škola „Osman Nuri Hadžić“ iz Sarajeva.

U enici i uposlenici ove dobrinjske škole posebno su sretni, jer su ovu nagradu dobili u veoma jakoj konkurenciji. Kako kažu, nagrada im daje podstrek da nastave i dalje raditi na promociji ljudskih

prava i izgradnji mira i tolerancije. Vrijedi podsjetiti da je ova škola tokom rata bila linija razgrani enja i u potpunosti je devastirana. I pored svih neda a, u enici i uposlenici su se veoma uspješno nosili sa svim poteško ama koje je uzrokovao ratni vihor. Tokom rata nastava se odvijala u neuvjetnim prostorijama. Obnova škole trajala je

do 2002. godine, a tada je primila prvu generaciju prva i a u novu, moderno opremljenu zgradu. U enici i nastavnici OŠ „Osman Nuri Hadžić“ ponosni su na sve uspjehe koje su postigli u proteklom periodu, a nagrada Mreže za izgradnju mira je kruna rada i zalaganja svih u enika i uposlenika ove sarajevske škole. ■

Osnovna škola „Edhem Mulabdić“ Posjeta dragih gostiju iz Turske

Osnovna škola „Edhem Mulabdić“, Sarajevo i BiH, bili su domaćini Osnovnoj školi „Yesilyazi“ iz Republike Turske u periodu od 12.02. do 16.02.2018. godine.

Grupa od trideset učenika i nastavnika boravila je u petodnevnoj posjeti OŠ „Edhem Mulabdić“ s kojom su vezani pobratimskim odnosima. Gosti su imali priliku posjetiti i obići Sarajevo, Mostar i Srebrenicu.

Kako je kazala direktorka ove

škole Aida Omerso, „cilj posjete je održati veze i raditi na njihovom proširivanju, kako bi se kroz zajedničke aktivnosti i implementacijom zajedničkih projekata obogatila saradnja između škola“. Za djecu su organizirane interesantne posjete, kako edukativnog tako i rekreativnog karaktera.

U sklopu programskih aktivnosti posjetili su i Općinu Stari Grad, gdje ih je ugostio načelnik Ibrahim Hadžibajri. Također su posjetili

Ambasadu Republike Turske, gdje su imali priliku razgovarati sa ambasadorom Republike Turske u BiH. Gosti su obišli Vijećnicu i Šehidsko mezarje Kovač i, Žutu tabiju te prošetali starogradskim ulicama.

Sve ana priredba je organizirana 14.02.2018. godine u centralnom objektu ove škole. U enici koji izvaju turski jezik te tanovi hora i orkestra, pripremili su raznolik i interesantan sadržaj za svoje goste. Kroz ples, pjesmu, muziku i glumu izrazili su dobrodošlicu svojim vršnjacima i drugovima iz Turske. U enike su pripremale nastavnice Amela aušević i Džesika Vlajčić. Učeće na priredbi su uzeli i u enici iz Turske, koji su kroz pjesme i kratki ske željeli izraziti zahvalnost domaćima. Goste iz Turske, među kojima su bili i predstavnici Insani Yardım Vakfı (HH) organizacije, predvodio je koordinator za vanjske poslove Općine Samsun Ali Kemal Tural i direktorka Osnovne škole „Yesilyazi“ Sergul Gezgig. Tural je izjavio kako se u Bosni i Hercegovini osjeća kao kod kuće, zahvalio se domaćima na izdvojenom vremenu i zaželio još bolju saradnju u narednom periodu.

Ovo je bila odlična prilika da u enici i nastavnici dvije škole bolje upoznaju jedni druge te razmjene iskustva. ■

Prva gimnazija

Međunarodna razmjena učenika: Prva gimnazija Sarajevo – Friedrichshafen

Razmjena učenika Prve gimnazije Sarajevo sa njemačkim gimnazijama Karl Maybach i Graf Zeppelin iz grada Friedrichshafen se više od dvadeset godina uspješno realizira u dvije faze - u jesen kada gosti iz Njemačke dolaze u posjetu BiH i u proljeće kada slijedi uzvratna posjeta. U razmjeni učenika učestvuje po trideset učenika s obje strane u pratnji profesora, koordinatora razmjene.

Prva faza projekta realizirana je u periodu od 20. do 26. oktobra 2017. godine kada je Prva gimnazija bila domaćin vršnjacima iz gimnazija Karl Maybach i Graf Zeppelin. Tema navedene faze projekta bila je "Predstavljanje našeg grada i naše zemlje na njemačkom jeziku na području historije, obrazovanja, kulture i tradicije". Naš grad je predstavila grupa vrijednih učenika koji su imali ulogu "turističkih vodiča". Sve je zabilježeno školskom kamerom, a snimljen je i kratki film. Pored obilaska brojnih znamenitosti grada Sarajeva, posebno se ističe posjeta Muzeju ratnog djetinjstva i postavku gosti izuzetno emotivno doživjeli.

Prijatelji iz Njemačke su tokom svog boravka u BiH, realizirali jednodnevne posjete Mostaru i Memorialnom centru Potoci u Srebrenici. Poseban prijem za učenike Prve gimnazije i njihove goste iz Fried-

richshafena upriličen je 24. oktobra u sarajevskoj Vijećnici. Prisutnim gostima se tom prilikom obratila pomoćnica gradonačelnika za obrazovanje, kulturu i sport gospođa Amira Deljković. Za njih je tim povodom

uz podršku Gradske uprave Sarajeva održan seminar historije u sali sarajevske Vijećnice. Ova učenička razmjena je nastavak pobratimskih odnosa gradova Sarajeva i Friedrichshafena, koji traju već 45 godina, dok razmjena učenika između Prve gimnazije i dvije gimnazije iz Friedrichshafena uspješno traje preko dvadeset godina. ■

Srednja škola za tekstil, kožu i dizajn

Posjeta beogradskoj školi i Internationalnom sajmu knjige

Umjesecu oktobru 2017. godine učenici i nastavnici Srednje škole za tekstil, kožu i dizajn su realizirali stručnu ekskurziju posjetom Srednjoj školi za dizajn tekstila iz Beograda. Osim posjeti ovoj beogradskoj školi, učenici i nastavnici su obišli i Internationalni sajam knjige u Beogradu. Tokom boravka u Beogradu, posjetili su prostorije Srednje škole za dizajn tekstila i upoznali se s radom ove beogradske škole. To je bila odlična prilika da se razmijene iskustva, kako

bi se poboljšao i unaprijedio nastavni i vannastavni proces u ove dvije škole. Druženje je nastavljeno na zajedničkoj večeri koju su domaćini organizirali za goste iz Sarajeva. Poslednji dan boravka u Beogradu učenici i nastavnici ove škole su iskoristili i posjetili 62. Internationalni sajam knjige u Beogradu. Na sajmu su mogli pogledati i kupiti raznovrsne naslove domaćih i svjetskih autora. Učenici i uposlenici Srednje škole za tekstil, kožu i dizajn uvjereni su da će saradnja ove dvije škole biti

nastavljena i u budućnosti te da će zajedno realizirati brojne projekte. ■

Četvrta gimnazija Ilijadža

Razmjena sa školom iz Hamburga

Još jedna uspješna razmjena sa bratskim školama iz Hamburga je iza učenika Četvrte gimnazije, ali ovaj put je bila obogaćena saradjnjom i sa školom iz Istočne Ilijade. Radom na zajedničkom projektu „Tape Art“ učenici su spoznali ne samo sličnosti i razlike između naše i njemačke kulture, nego i bliskost sa mladima iz Istočne Ilijade. Ova razmjena bila je odlična prilika da se učenici bolje upoznaju, razmijene mišljenja i iskustva. Učenici su imali priliku upoznati se s načinom života u Njemačkoj,

sa njihovim sistemom obrazovanja, kulturom i tradicijom ove zapadnoevropske zemlje. Za vrijeme boravka u Njemačkoj, posjetili su Elphilhar-

monie (vidikovac) i vijećnicu, zatim Muzej konceptualne umjetnosti te park Planten und Bloomen. U sklopu ove godišnje razmjene učenika uspješno je realiziran umjetnički projekt, koji je posljedni dan prezentiran roditeljima i gostima u umjetničkom kontejneru, u dvorištu Ida Ehre škole. Četvrta gimnazija već devetu godinu uspješno organizira razmjenu učenika sa školama iz Hamburga, a vjeruju da će se saradnja nastaviti i u budućnosti. ■

Srednja muzička škola

Kad riječi zašute, muzika progovara

Prava prijateljstva koja dugo traju, događaju se onda kada to najmanje očekujemo. To najbolje znaju učenici Srednje muzičke škole Sarajevo i Glazbene škole „Pavla Mrakovca“ iz Zagreba, koji su se i ove godine tradicionalno družili i održali dva nezaboravna koncerta.

Razlog njihovog ovogodišnjeg susreta i međudržavne saradnje bilo je obilježavanje četrnaeste manifestacije „Didakovi dani“, koja se održava u čast jednog od najvećih prosvjetitelja, fra Didaka Buntića. Prvi koncert održan je 19.10.2017. u sali Srednje muzičke škole u Sarajevu, a drugi 21.10.2017. u Gradnićima (Čitluk), u župnoj crkvi

Svetog Blaža. Na koncertu su učestvovali orkestar i solisti Srednje muzičke škole te gudački orkestar i solisti zagrebačke škole.

Učenici sarajevske škole su na oba koncerta pokazali svoju virtuoznost, ali isto tako bili i odlični domaćini svojim vršnjacima iz Zagreba, za vrijeme boravka u Sarajevu.

Tokom zajedničkih proba orkestra i solista učenici i profesori su se upoznali sa kvalitetom muzičkog obrazovanja u Sarajevu i regiji, a solistima različitih instrumenata je omogućeno jedinstveno sviranje uz pratnju orkestara.

Pored učenika u ovom druženju su uživali i njihovi profesori, koji su

vrijeme iskoristili i za stručno usavršavanje, razmjenu iskustava i ideja o poboljšanju i unapređenju nastavnog procesa u umjetničkim školama. Također, razgovaralo se i o novim muzičkim projektima u kojima bi ova izvrsna saradnja mogla biti nastavljena.

Koncerti su bili odlična prilika za promociju Srednje muzičke škole i kvalitetnog rada i načina obrazovanja, koji su na najbolji način prikazani na ova dva koncerta.

Da muzika ne poznaje bilo kakve razlike, još jednom su dokazali učenici Srednje muzičke škole iz Sarajeva i Glazbene škole „Pavla Mrakovca“ iz Zagreba. ■

Škola za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje

Zimske olimpijske igre – Austrija 2017

Od 14. do 25. marta 2017. godine u Austriji su održane Zimske olimpijske igre za mlade sa posebnim potrebama. Gradi doma in su bili: Graz, Schladming i Ramsau. Na ovim igrama nastupilo je preko 2700 sportista iz 107 zemalja svijeta. Svoje u eš e imala je i reprezentacija Specijalne olimpijade BiH (SOBiH) koja ju predstavljalo 16 sportista u skijanju i skijaškom tr anju (cross country). Od 14.-16. marta 2017.godine, Reprezentacija SOBiH je u estvovala u Host Town Programu. Gradi doma in je bio Stadt Bruck an der Mur. Ina e, Host Town Program je sastavni dio igara i ima za cilj ugostiti delegaciju jedne zemlje/reprezentacije te je upoznati sa svojom kulturom i tradicijom. Kroz ovaj program, naši sportisti su obilazili znamenitosti ovog mjesta, družili se sa njegovim stanovnicima, u estvovali na zajedni kim ve era ma, koncertima, predstavama i radi onicama. Ceremonija otvaranja igara održana je 18. marta 2017. godine u svjetski poznatom zimskom skijaš kom centru Schladmingu, dok je ceremonija zatvaranja igara održana 24. marta 2017. godine u Grazu na Mer kur Areni. Iz Škole za srednje stru no obrazovanje i radno osposobljavanje nastupile su sljede e unice: orovi Saneli, Berišaj Selmedina, Dikonja Edita i Sultanovi Hiba. Sve navedene takmi arke su nastupale u skijaškom tr anju (cross country). Tako er, se-

lektor cross country reprezentacije bio je profesor sporta Aid Ahmetovi . U enice ostvarile vrhunske rezultate na ovim igrama. Ukupno su osvojile 6 medalja od ega: 1 zlato, 2 srebra i 3 bronce. Dikonja Edita se okitila zlatnom medaljom u disciplini 1 km. Sultanovi Hiba je u konkurenciji djevojaka do 15 godina osvojila dvije medalje. Srebrom se okitila u utrci na 500 m, dok je u utrci na 1 km osvojila bronzu. orovi Saneli je u konkurenciji djevojaka od 16-21 godinu, tako er osvojila dvije medalje. Srebro je osvojila na 1 km, dok je na 500 m bila tre eplasirana. Berišaj Selmedina je osvojila bronzanu medalju u utrci na 1 km. ■

Škola za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje

Sportske igre Oaze 2017

Od 5. do 8. oktobra 2017. godine u Sarajevu su održane sedme po redu Sportske igre OAZE. Na ovim igrama nastupilo je 30 ekipa sa oko 350 takmičara iz BiH, Slovenije, Srbije, Crne Gore i Hrvatske. Među ekipama u esnicama svoje mjesto zauzela je i ekipa Škole za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje koja je u ukupnom plasmanu bila najuspješnija ekipa igara sa 22 osvojene medalje od čega 14 zlatnih, 7 srebrenih i 1 bronzanom. U ekipi su se takmčili u sljedećim sportovima: plivanje (2 zlata, 2 srebra i 1 bronza), atletika (12 zlatnih i 2 srebrne medalje) i stoni tenis (3 srebra). Na turniru u stonom tenisu, školu

su predstavljala etiri učenika: Ostoji Nemanja, Kuduzovi Ramo, Alomerović Armin i Mišić Vesna. Osvojene su 3 srebrne medalje i to: Kuduzovi Ramo

(I divizija), Ostoji Nemanja (II divizija) i Mišić Vesna (II divizija). Trener i voditelj svih ekipa bio je profesor tjelesnog i zdravstvenog odgoja Aid Ahmetović. ■

Međunarodna srednja škola u Sarajevu

Matematikom u Evropu

Evropska matematička olimpijada za djevojke (European Girls' Mathematical Olympiad, EGMO) takmičenje je koje za cilj ima popularizaciju matematike među djevojkama. Prvi put je održana 2012. godine u Velikoj Britaniji i od tada se održava svake godine. Svaka država ima pravo poslati maksimalno etiri djevojke, u pratnji lidera. Bosna i Hercegovina je 2016. godine prvi put učestvovala na ovom takmičenju i ostvarila odličan rezultat.

Kako su znanje, nauka i obrazovanje temelji zdravoj i prosperitetnoj budućnosti BiH, zadovoljstvo nam je objaviti da su među etiri odabrane učenice za

ovogodišnje takmičenje i dvije iz Međunarodne srednje škole. Učenice Milica Okić i Lejla Skelić primjer su kako se predanim radom, zalaganjem i ljubavlju prema matematici mogu postići i izvan-

redni rezultati.

"Ovo takmičenje izazov je za svaku mladu matematičarku i smatram ga krunom svoga rada. Cilj mi je predstaviti BiH u najboljem mogućem svjetlu i inspirirati mlade ljudi da se bore za svoje ciljeve, koje je moguće ostvariti uz dovoljno ljubavi, rada i truda", izjavila je Lejla Skelić, učenica trećeg razreda Međunarodne srednje škole u Sarajevu.

Ove godine EGMO se održava u Firenci (Italija) od 9. do 15. aprila, a u ekipama Međunarodne srednje škole te ostalim predstavnicama BiH, želimo puno sreće i zapažene rezultate. Budućnost naše domovine u rukama je ovih mladih i nadarenih naraštaja. ■

Prva gimnazija

Sportsko takmičenje sarajevskih gimnazijalaca

Devednaesta Gimnazijada, najveće sportsko takmičenje sarajevskih gimnazijalaca, održana je u ove školske godine u organizaciji Prve gimnazije. Otvorena je 25. oktobra u 10:00 sati na sportskom igralištu Prve gimnazije – Metalcu. Tradicija ovog takmičenja, koje promovira druženje u najboljem sportskom duhu i mладим ljudima omogućuje da iskažu svoje sposobnosti, započela je osnivanjem sportskog društva "Pavle Goranin" daleke 1952. godine. Prekinuta je u periodu od 1992. do 1998. godine, a obnovljena 1999. godine. Manifestacija otvaranja ovogodišnje Gimnazijade započela je u letom takmičara, a voditelj programa je bio bosanskohercegovački sportski novinar Nikola Bilić.

Hor i orkestar Prve gimnazije, pod vodstvom prof. Aide Kamenice, izveli su pjesmu „Wind of Change“, a Ianovi Plesne sekcije su zabavili publiku svojim plesnim performansom. Prisutnim gostima se obratila direktorka ove škole Lejla Tuzlak, poželjevši sreću u svim takmičarima i poručivši mlađim generacijama da trebaju nastaviti ovu tradiciju. Učešće je uzelo devet sarajevskih gimnazija, a sportske aktivnosti su se odvijale u prostorijama Prve, Druge, Treće, Pete i Prve bošnjačke gimnazije. Realizacija Gimnazijade trajala je tri dana, a zatvaranje i proglašenje pobjednika održano je 27. oktobra. Za najuspješnije je upriličena dodjela diploma i pehar, a onim manje uspješnim poželjeno je više sreća naredne godine.

Za ukupnog pobjednika proglašena je Treća gimnazija, drugo mjesto pripalo je Drugoj gimnaziji, a treće Petoj gimnaziji. Organizatori su još jednom prepoznali važnost sporta te su pokazali ponos zbog uspješne organizacije Gimnazijade, istaknuvši da nikada ne zaboravljamo značaj prijateljstva i kolegjalnosti. Vjerujemo da će, zahvaljujući i entuzijazmu svih učenika, jubilarna dvadeseta Gimnazijada biti još uspješnija! ■

Srednja ugostiteljsko-turistička škola

Drugo mjesto na međunarodnom takmičenju

Učenici Srednje ugostiteljsko-turističke škole Sarajevo osvojili su drugo mjesto na međunarodnom takmičenju konobara, barmena, barista i restorana, na Festivalu Grand Gourmet, koji je održan od 23. do 26. novembra 2017. godine u Makarskoj. Učenici Mirza Kekić, Alen Spasovac i Irfan Đžanko, predvođeni mentorom Fikretom Skenderagićem, ponijeli su srebrenu medalju u disciplini sinhronizirano posluživanje i time u inilici ponosnim menadžmentom, uposlenike i učenike ove škole. Učenici su morali nositi školske uniforme te u određenom roku postaviti sto za tri osobe, poslužiti aperitiv, vodu, supu i glavno jelo, a sve to uz muziku podlogu koju su sami pripremili. Ovaj sjajan uspjeh učenika Srednje ugostiteljsko-turističke škole u Sarajevu rezultat je kvalitetnog i predanog rada učenika i uposlenika ove sarajevske škole. ■

ti ke škole u Sarajevu rezultat je kvalitetnog i predanog rada učenika i uposlenika ove sarajevske škole. ■

JU Srednja medicinska škola – Jezero Sarajevo

Prvo mjesto u kategoriji umjetnička fotografija

Da je svestrano obrazovanje cilj kojem težimo svjedoče u uspjesi učenika na takmičenjima koja nisu usko vezana za primarno obrazovanje. Učenica Lejla Biber je osvojila prvo mjesto na konkursu za umjetničku fotografiju na temu „Upoznajmo kulturnu baštinu i uvajmo prirodu“ u konkurenciji 128 škola i 1090 radova sa područja Federacije BiH. Takmičenje je realizirano pod pokroviteljstvom Federalnog ministarstva kulture i sporta, a u okviru projekta “Dani evropskog nasljeđa” sve ana dodjela priznanja i nagrada održana je u Orašju. ■

Treća gimnazija

Među pet najboljih u državi

Umjesecu decembru 2017. godine održano je Državno prvenstvo u pružanju prve pomo i. Takmičenje je organizirano na Palama, a plasman među pet najboljih ekipa u državi izborila je i ekipa Prve pomo i Treće gimnazije. Školu je predstavljalo šest djevojaka, i to: Amina Ibišević, Ina-Bedra Mujaković, Nejra Šaljić, Amina Feta-Hasković, Ajla Karović i Hena Gojak.

Kroz šest poligona prikazane su realistične situacije s povredama gdje su ekipe imale šansu pokazati svoje znanje, sposobnosti i komunikaciju u timu. Takmičari su se, takođe, upoznali i razgovarali o temama kojima se

volonteri Crvenog križa svakodnevno bave. U eñici Treće gimnazije ponosni su što se upravo njihova ekipa našla među pet najboljih u državi, a steđeno znanje sa Državnog prvenstva žele

prenijeti narednim generacijama. Ovo je svakako veliki uspjeh koji zasluguje sve pohvale. Čestitamo srednjoškolcima Treće gimnazije i želimo im mnogo uspjeha na narednim takmičenjima. ■

Bronzana medalja za Tarika Jelačića

Osvajanjem 5. mesta na Kantonalnom takmičenju iz geografije 2016. godine, Tarik Jelačić, učenik Treće gimnazije iz Sarajeva, osigurao je učešće na Trećoj balkanskoj internacionalnoj geografskoj olimpijadi "BiGeo", koja je održana u Sloveniji od 25. juna do 1. jula 2017. godine. U izuzetnoj konkurenciji, Tarik je osvojio izvrsno treće mjesto. Ovaj odličan rezultat u eñici Treće gimnazije, dokaz je rada i truda koje u eñici i uposlenici ove škole ulažu u obrazovanje. Na ovom takmičenju Bosnu i Hercegovinu je predstavljalo 15 učenika osnovnih i srednjih škola, a među njima je bila i Belma Durak, sadašnja učenica prvog razreda

Treće gimnazije, koja je osvojila bronzanu medalju u konkurenciji osnovnih škola. Tokom sedam dana boravka na sjeveru Slovenije, u Općini Ruše, u eñici su prošli kroz raznovrsne zadatke, od teorijskih pitanja i multimedijalnog testa, do terenskog rada koji je podrazumijevao obilazak naselja Ruše, opažanje i bilježenje bitnih geografskih elemenata. Pored osvajanja bronzane medalje kao najvećeg uspjeha, Tarik ne krije zadovoljstvo što je mogao predstavljati svoju državu, Kanton Sarajevo i Treće gimnaziju. „Stekao sam nezaboravno iskustvo, upoznao ljudе koji dijele ista interesiranja kao ja i izgradio sam vrlo lijepa poznanstva“, riječi su Tarika Jelačića.

U eñici su na ovom takmičenju stekli novu perspektivu o učenju, koja nije isključivo vezana za teoriju i knjigu. Kroz timski rad, u eñici su, zapravo, učili i o sebi. „Ovo takmičenje mi je dokazalo da uvijek težimo postavljanju novih izazova i ciljeva, kako bismo stvorili iskustva koja su nam, pored toga što smo kroz njih naučiti mnoga stvari, pomoći i na izgradnji svoje liosti“, zaključuje osvajač bronzane medalje – Tarik Jelačić. ■

Međunarodna srednja škola u Sarajevu

Seminar za nastavnike engleskog jezika

Međunarodna srednja škola u Sarajevu, u saradnji sa Internacionalnim Burch univerzitetom, 19. januara 2018. godine organizirala je seminar pod nazivom "Efikasno učeće i

korištenje tehnologije u nastavi engleskog jezika" (Effective Teaching and the Use of Technology in ELT) za nastavnike engleskog jezika svih osnovnih škola Kantona Sarajevo. Bilo je to veliko iskustvo za sve su-

dionike. Predstavljene su gotovo sve osnovne škole, što je bila lijepa prilika da se razmijene ideje i korisni savjeti. Govorilo se i o integraciji nacionalnih i međunarodnih takmičenja u nastavi te su s ponosom predstavljena i nadolazeći natjecanja, kao što su "Owlypia" (28. februara), "Stars of English" (24. marta) i "The World Scholar's Cup" (9. i 10. aprila). Organizatori se zahvaljuju svim sudionicima ovog seminara i nadaju se da će ovo okupljanje biti korisno za dodatno stručno usavršavanje te da će pospješiti kvalitetnije učeće nastavnog procesa. ■

Osnovna škola „Hasan Kikić“

Po prvi put u školskim klupama

Najljepši po etak svake školske godine, radost, ali i ponos škole je sve anjam prijem prva i druga. To je poseban i značajan dan za sve djevojice i dječake koji će po prvi put sjesti u školske klupice. To nije sasvim običan dan, to je dan dugog, ali lijepog puta koji počinje prvog dana školovanja. Taj put se zove odgoj i obrazovanje, druženje i prijateljstvo. Stoga su njihovi drugari, u enici starijih razreda, za njih pripremili prigodan program. Školski hol bio je pretijesan za sve prve i druge pratioce i zvanice koji su došli

da svojim prisustvom uveličaju svečanost. Na pozornici su se predstavili članovi Recitatorske, Dramske, Plesne i Horske sekcijske, koji su najljepšim stihovima, igrokazima, koracima i pjesmama poželjeli dobrodošlicu svojim mlađim kolegama. Na licima stotinjak malih lica vidjela se sreća i uzbudljivoće, ali i poneka iskra nestripljivosti da po prvi put sjednu u školske klupice. Najdirljiviji trenutak priredbe bila je svečana prozivka novih učenika. U svoj zagrljavale prve i druge primile su učiteljice Ermina Hajrić i Belma Trapo.

No, iznenađenjem nije bio kraj. Za to se, kao i svake godine, pobrinula Opština Centar na kojem području se nalazi ova škola. Nasebnik Opštine gospodin Nedžad Ajnadžić je prva i imao podijelio ruksake sa priborom, kako bi što ljepe započeli svoje školovanje. Nakon toga, prva i druga su u pratnji učiteljica otišle u učionice, koje su, samo njima učestastile, bile ukrašene, a za svakog učenika bio je pripremljen i prigodan poklon. Dok su se mališani penjali ka svojim učionicama, mame i tate su ih ponosno pratile pogledom, a poneka nana i baka nije mogla sakriti suze. Sigurni smo da će mnogi od njih pamtiti 4. septembar 2017. godine kao trenutak kada su postali učenici Osnovne škole „Hasan Kikić“. ■

Osnovna škola „Hamdija Kreševljaković“

Sportske aktivnosti na Vratniku

UOŠ „Hamdija Kreševljaković“ u enici u stvaju u mnogim vannastavnim aktivnostima. Žanice i žanovi fudbalskog i odbojkaškog tima, pod rukovodstvom nastavnika tjelesnog i zdravstvenog odgoja Bakira Kvoce, bilježe zapažene rezultate. Fudbalska ekipa broji dvadeset učenika, a odbojkaška petnaest. Uzeli su aktivno učešće na svim sportskim takmičenjima koje organizira Opština Stari Grad. Liga osnovnih ško-

la osnovana je 2014. godine u fudbalu za dječake i u odbojci za djevojčice. Utakmice se odigravaju svake srijede - fudbal na terenima Bentbaša, a odbojka u novootvorenoj sportskoj sali u OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“. Ekipa redovno i naporno treniraju. Naravno, treba spomenuti i postignute rezultate. Fudbaleri su prošle godine osvojili titulu prvaka najbolje osnovne škole u Starom Gradu dok su odbojkašice osvojile drugo mjesto. Uspjesi se na-

stavljaju i u ovoj godini. I fudbaleri i odbojkašice su prvi na tabeli opštinskih liga. Šta reći, bravo djevojke i momci! Uz odlične rezultate i zavidan plasman treba spomenuti i korektno, fer ponašanje tokom odigravanja svih utakmica. I kada nisu osvajali prva mjesta, ekipa su dobijale nagrade za fair-play i najbolje ponašanje, prije, u toku i poslije utakmica.

„Treba znati pobijediti, ali isto toliko je bitno znati podnijeti poraz“, slogan je kojim se vode žanovi ova dva tima. ■

Prva gimnazija

Sto godina od rođenja Maka Dizdara

Sedamnaestog oktobra 2017. godine navršeno je stotinu godina od rođenja Maka Dizdara, jednog od naših najznačajnijih pjesnika i simbola cjelokupne bosanskohercegovačke kulture. U enici četvrtog razreda Prve gimnazije obilježili su tu znamenuću godišnjicu putovanjem u Hercegovinu, posjetivši Makovu hižu u Stocu. Aktivnost profesora bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti pokrenuo je ideju o ovom vidu nastave van u ionice, a ostali profesori su pomogli u realizaciji dajući i maturantima zaduženja u obliku referata iz historije, geografije i književnosti. Izlaganjem referata tokom putovanja, dobijali su informacije o Maku Dizdaru i njegovim djelima, historiji i geografskim odlikama gradova koje su posjetili, o nekropolama te pismu i sadržaju epitafa. Prvo odredište bila je nekropola u Radimlji, a zatim grad Stolac. Nakon kratkog obilaska grada, zaputili su se ka Makovoj hiži, gdje su mogli vidjeti Makove originalne rukopise, knjigu sa bilješkama, dokumente, fotografije i nekoliko Makovih portreta. U dvorištu hiže su pjesnikove stihove na originalnom, a zatim i na engleskom, njemačkom, italijanskom i francuskom jeziku. Po reda toga, biblioteka Prve gimnazije donirala je knjige nedavno otvorenoj stoličkoj biblioteci. Prije povratka u Sarajevo, predahnuli su u Počitelju, kulturno-historijskom spomeniku u dolini modre Neretve. ■

Treća gimnazija

Decembarski dani kulture

Svake školske godine Treća gimnazija tradicionalno organizira Decembarske dane kulture. Ovaj događaj privlaže ogromnu pažnju učenika i njihovih roditelja, zaposlenika ove škole, ali i šire društvene zajednice. U enici ove škole vrijedno rade i zajedno sa svojim razrednicima osmisljavaju i pripremaju zanimljive predstave. Ovogodišnji nastupi u enika realizirali su se u dva dana. Prvog dana takmičenja publici su se predstavili u enici prvog i trećeg razreda. Pobjedu u kategoriji prvog razreda zaslužili su u enici I6 s predstavom "Majka", koja u pravi plan stavlja plemenitost majke kao osobe. U konkurenciji trećeg razreda, najbolji su bili u enici III2 odjeljenja s komandom, ali izrazito ponu nom predstavom "Odlazak". Prikazali su stanje u našoj državi i dokazali da mržnju treba zamijeniti ljubavlju. Drugi dio Decembarskih dana kulture nastavljen je 8. decembra kada su se predstavila odjeljenja drugog i etvrtog razreda.

U izuzetno jakoj konkurenciji, prvo mjesto su osvojili u enici II4 s izvedbom "ovjek novog vijeka". U enici su ovom predstavom obradili temu savremenog ovjeka. Izvedbu je upotpunila autorska pjesma Iman Bostandžić. U kategoriji odjeljenja etvrtog razreda bilo je izuzetno napeto. Sva odjeljenja su svojim predstavama prenijela snažne poruke. Pobjedu je odnijela izvedba

"Crno na bijelo", u enika IV3 odjeljenja. "Crno na bijelo", autorsko djelo Alena Konjicije, donosi zanimljivu priču o Bošku i Admiru koja je poela upravo u ovoj školi. Kroz sedam minuta prikazali su ljepotu i bol događaja iz prošlosti. Svi pobjednici ovogodišnjih Decembarskih dana kulture osvojili su vrijedne nagrade.

Tokom trajanja ove manifestacije u školi je vladala sjajna atmosfera, a am teatar je bio mali da primi sve zainteresirane goste koji su željeli prisustvovati kreativnim predstavama u enika Treće gimnazije. Vrijedi spomenuti da su učešće na Decembarskim danima kulture uzele i brojne sekcije iz ove škole. Ovaj kulturni događaj prilika je da se u enici zabave i druže kako bi sebi i drugima uljepšali duge zimske dane. U enici i zaposlenici Treće gimnazije nastoje očuvati i njegovati tradiciju Decembarskih dana kulture te s nestripljenjem ekaju sljedeće u godinu i ponovno druženje. ■

Škola za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje

Izložba turskog streličarstva Kemankeš

Uenici JU "Škola za srednje stručno obrazovanje i radno osposobljavanje" posjetili su Zemaljski muzej BiH i Izložbu turskog streličarstva Kemankeš 14.10.2017. godine.

Izložba je upriličena u organizaciji predsjednika Fondacije streličarstva Republike Turske Haydara Ali Yildiza, kuratora Mehmeta Lütena i direktora Zemaljskog muzeja gospodina Mirsada Sijarića, a sve

to uz koordinaciju Mehmeta Erdogan. Streličarstvo ima posebno mjesto u turskoj historiji, bilo da je prakticirano kao ratna disciplina ili kao duhovna vježba i usavršavanje, a svoj vrhunac doživjelo je za vrijeme širenja Osmanskog carstva. Na ovoj izložbi prikazani su originalni predmeti iz seldžukog i osmanskom perioda – lukovi vrhunske izrade, različiti tipovi strijela, alatke za izradu lukova, strijela i tobolaca, štitnici za zglobove i druga prateća oprema, kao i videoprezentacija stre-

ličarstva. U okviru otvaranja izložbe u Botani kom vrtu Zemaljskog muzeja, postavljene su mete, gdje su se učenici mogli okušati u streličarstvu. Izložba je bila otvorena do 15. oktobra 2017. u Zemaljskom muzeju BiH, na Odjeljenju za etnologiju. ■

Gimnazija Obala Sarajevo

Kreacija učenika u Njemačkoj ambasadi

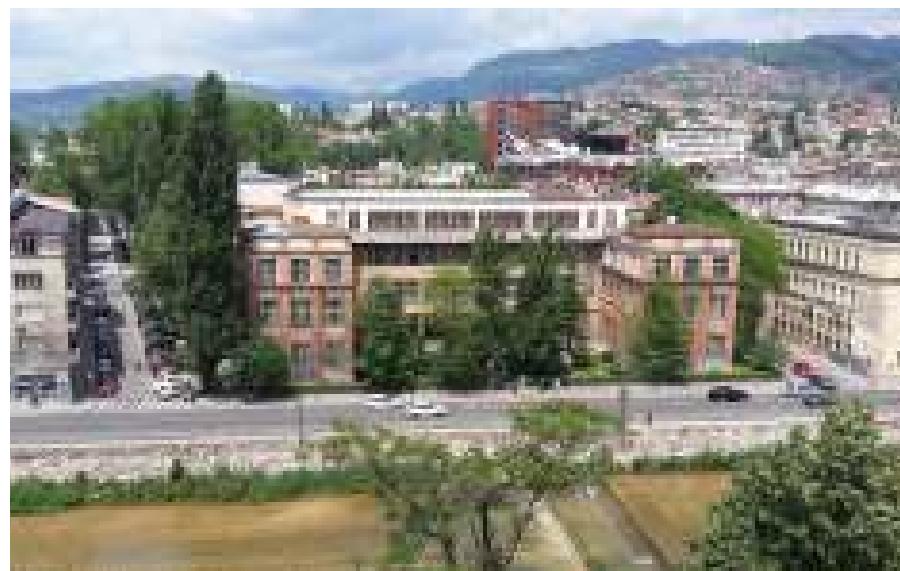
Svake godine uo i obilježavanja nekog važnog datuma u školi, u enici Gimnazije Obala, zajedno sa profesoricom Emirom Hajdar, pripreme posebnu kreaciju. Tako je bilo i ove godine povodom obilježavanja Dana državnosti naše domovine. Naime, u enici i profesorica su kreirali zanimljivu kartu Bosne i Hercegovine. Karta je ispunjena posebnim motivima s razliitim bojama. Ova zanimljiva karta bila je izložena tokom sveane akademije u povodu obilježavanja Dana državnosti BiH. Budu i da Gimnazija Obala ima odličnu saradnju s Ambasadom SR Njemačke u Bosni i Hercegovini, ovaj interesantni kolaž izrađen od šarenih mandala, poklonjen je diplomat-

skom predstavništvu ove zemlje. Tim povodom, ambasadorica SR Njemačke u BiH NJE.E. Christiane Hohmann upriličila je prijem

za učenike, profesoricu i direktora ove sarajevske gimnazije.

Prilikom preuzimanja umjetničkog djela, ambasadorica je istakla da "život nije crno-bijel, već šaren i raznolik", kao što je i kreacija učenika Gimnazije Obala. Zahvalila se učenicima i profesorici na ovom izuzetnom poklonu koji će u narednom periodu krasiti jednu od prostorija Njemačke ambasade u Sarajevu. U razgovoru s učenicima, ambasadorica se interesirala o planovima učenika u budućnosti te zanimanjima kojima se žele baviti. Ohrabrla je učenike porukom da idu svojim putem te da znanjem i zalaganjem grade svoju domovinu i vode je naprijed. ■

Gimnazija Obala Sarajevo

Sevdalinka - dragulj našeg kulturnog naslijeda

Sevdalinka je nastavna jedinica koju u enici u gimnaziji obrazuju u prvom razredu. Ovaj jedinstveni muzički izraz naročito je karakterističan za Bosnu i Hercegovinu i ima dugu i bogatu tradiciju na našem podneblju. Stoga se naša Gimnazija Obala već nekoliko godina ima odličnu saradnju s Muzičkom akademijom u Sarajevu, a kao rezultat te saradnje realizirane su posijete Muzičkoj akademiji u enika iz ove srednje škole. Polovinom mjeseca marta u enici odjeljenja prvog razreda Gimnazije Obala, u pratnji svojih profesora, posjetili su ovu akademiju, gdje im je upriličeno predavanje o etnomuzikologiji kao nauci o na-

rodnoj muzici i folkloru, s posebnim osvrtom na sevdalinku.

Domaćin u enicima i profesorima bila je prof. dr. Tamara Kara Beljak, redovni profesor Muzičke akademije i vrhunski poznavatelj etno-

muzikologije. U enike je upoznala o etnomuzikologiji, porijeklu, razvoju i značaju sevdalinke za bosansko-hercegovačko društvo. Profesorka Kara Beljak je istakla važnost njegovanja i uvanja od zaborava ovog, kako ga mnogi nazivaju, "dragulja" našeg kulturnog naslijeđa. Izuzetno zanimljivo i poučno druženje pratili su i studenti Muzičke akademije, koji su sjajnim izvedbama poznatih sevdalinki oduševili u enike i profesore iz Gimnazije Obala. Osim studenata, priliku da zapjevaju neku poznatu sevdalinku imali su i talentirani gimnazijalci. U enici su pokazali ogromno interesovanje te su pomorno pratili izlaganje koje im je upriličeno na Muzičkoj akademiji. Ovaj vid predavanja u enicima nudi jednu novu priliku da se na drugačiji način upoznaju s jedinicom koja je planirana nastavnim planom i programom. ■

Srednja muzička škola

Muzički ambasadori

Zaista je posebna da biste pozvan na nacionalni praznik jedne države. Svoje povjerenje Srednjoj muzici koj školi je i ove godine ukazala Austrijska ambasada s kojom su i ranije imali uspješnu saradnju. U gradskoj Vije nici je 26.10.2017. upriličena svečanost povodom obilježavanja važnog datuma za Republiku Austriju.

Mješoviti orkestar Srednje muzike škole i solisti na različitim instrumentima, učestvovali su na ovoj svečanosti i tom prilikom, pored izvođenja različitih tema, na najbolji način prezentirali svoj rad diplomatskom koru i bili pravi ambasadori muzike omladine Kantona Sarajevo, ali i cijele države. Veliki broj posjetilaca je te večeri imao priliku uživati u najpoznatijim klasičnim kompozicijama koje su u enici izvodili u veličanstvenom prostoru.

Pored solista i muzika, u enici su izveli zajedno muzike numerne sa orkestrom Muzike akademije Uni-

verziteta u Sarajevu i orkestrom Oružanih snaga BiH pod palicom učenog dirigenta Ivana Čimera. Ovom prilikom orkestar Srednje muzike škole Sarajevo izveo je poznatu kompoziciju Johanna Straussa „Na lijepom plavom Dunavu“.

Vije nica je ove noći zaista bila mjesto susreta različitih generacija, umjet-

nika iz različitih država, ali i odlično mjesto za primjenu edukacije steće u školi. Velika čast je bila nastupati, ali i upoznati se s nekim od najpoznatijih imena muzike umjetnosti iz drugih država.

Ova prelijepa noć sigurno će imati posebno mjesto u sjećanju u enici Srednje muzike škole Sarajevo. ■

Osnovna škola „Mirsad Prnjavorac“ Vogošća

Kad se male ruke slože

Po etak školske 2017/2018. godine u OŠ „Mirsad Prnjavorac“ u Vogošći obilježen je nadogradnjom procesa unapređenja i modernizacije škole uz pomoć u enika, roditelja i uposlenika škole. Ako se uzme u obzir da škola broji 960 u enika raspoređenih u 36 odjeljenja i dvije smjene koje se ne rotiraju, onda s ponosom možemo reći da škola realizira mnoštvo aktivnosti na različitim nivoima. Ove godine posebno se sa realizacijom ranije započetih i nekih novih projekata, kao što su „Korak više ka inkluzivnom obrazovanju“, „Rad policije u lokalnoj zajednici“, „Rekonstrukcija mokrih vorova“, „Prevencija zubnog zdravlja u enika osnovnih škola Kantona Sarajevo“, „Voluntiranje je cool!“, „Škola za 21.vijek“, „Osmijeh planete je u tvojim rukama“, „Lopov uvijek otkriven“, „Ugradnja školskih ormari a...“.

Zahvaljujući i mnogim organizacijama, donatorima i menadžmentu škole, ova ustanova je dobila potpuno novi izgled. Uz pomoć Ambasade SR Njemačke završena je rekonstrukcija mokrih vorova, koja je veoma bitna za zdravlje u enika. Zahvaljujući BH Telekomu, u enici su dobili i novi kabinet informatike sa najnovijom opremom, dok je Ministarstvo obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sa-

rajevo osiguralo laptopе u enicima prvog razreda za uspješnu realizaciju nastave iz informatike. OŠ „Mirsad Prnjavorac“ obilježava sve kulturne i historijske događaje uz druženje, interaktivne radionice, humanitarne akcije i posjete mnogim institucijama koje su edukativnog karaktera. Organizirani su i asovi u prirodi kako bi u enici što bolje savladali sadržaje iz različitih predmeta. Uz razumijevanje i nesebičnu pomoć direktorice škole Sabihe Salihin, škola je dobila i „Kutak za štanje“ koji je, pored školske biblioteke, veoma poželjan i ima veliku odgojno-obrazovnu funkciju. Zahvaljujući i kreativnosti nastavnice razredne nastave Zlate Bjelice, s radom je počela i sekacija „Slikanje na foliji“. Uz pomoć nastavnika tjelesnog i zdravstvenog odgoja u enici su učestvovali na raznim sportskim manifestacijama, gdje su ostvarili zavidne rezultate, a uspješno je realizirana i škola skijanja za učenike šestog razreda na planinama Igman i Bjelašnica. ■

Srednja škola primijenjenih umjetnosti Sarajevo

Slovo o školi mnogih talenata

Piše: Amina Abdulahović, dipl.
komparativista i dipl. bibliotekar

Pri u o Srednjoj školi primijenjenih umjetnosti Sarajevo najbolje je po eti riječima iz priznanja koje joj je u decembru 2017. godine dodijelilo Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke u kojem stoji: „Srednjoj školi primijenjenih umjetnosti Sarajevo za prepoznavanje, poticanje i usmjeravanje talentovanih u enika ka putevima utemeljenim na znanju.“ Ovo je škola koju su završili likovni umjetnici svjetskog glasa poput Mersada Berbera i Safeta Zeca, ali i mnogi drugi. Međutim, ona danas nije rasadnik samo likovnih talenata, već i škola koju trenutno počinjava i jedna od najboljih u entacu Federacije Bosne i Hercegovine, Sajra Šarenkapa, jednako dobra i u nastavnim i vannastavnim aktivnostima, te u entaci sa statusom najperspektivnije sportistkinje u atletskoj disciplini – bacanje kugle, Binasa Memi (kantonalna, državna i balkanska prvakinja u ovoj disciplini). U entaci ove škole svake godine osvajaju nagrade i na Filmskom festivalu za djecu i omladinu u Zenici, pa su tako i ove školske godine nagrade u tri kategorije osvojile u entace Sajra Šarenkapa i Iman Kabaš. U sklopu izložbe "Kaleidoskop

teatra kroz objektiv mladih", radovi u entaci ove škole krasili su i prostor Narodnog pozorišta. Svoju društveno-odgovornu angažiranost pokazuju kroz rad Vijeća entaka na elu sa stručnjim saradnikom u nastavi, pedagogom-psihologom Maidom Bavićem. Ono gdje kreativnost i mlađa, koja krasiti entaku ove škole, dolazi do punog izražaja jesu projekti koje realizira školska biblioteka, kao nosilac kulturne i javne djelatnosti škole. Brojni su projekti i aktivnosti koje ova škola organizira.

Međunarodni dan pismenosti obilježava se u školi svake godine prigodom izložbom. Kako se ove

godine školska biblioteka odlučila priključiti realizaciji Nacionalnog dana svjesnosti o bibliotekama u okviru programa ERASMUS+, ovogodišnja aktivnost bila je malo drugačija, jer izložba nije realizirana u školskoj galeriji, kao iobično, već su u entaci napravili „Živu izložbu“. Nosili su radove koji se tematski odnose na Dan pismenosti, ulogu i značaj knjige i biblioteke te izveli prigodan program koji je osmisnila školska bibliotekarka. Tako su svi u entaci mogli postati sudionici dešavanja, a ne samo oni koji bi odlučili doći u školsku galeriju i biblioteku. Ovogodišnji moto obilježavanja

ovog zna ajnog datuma bio je: „Pismenost, itanje i obrazovanje nisu sitnica, ve životna odrednica“. Kao primjer dobre prakse zabilježile su ih i televizijske kamere, a pljenili su pažnju i prilikom Šetnje za biblioteke koja je u sklopu ovog obilježavanja u okviru programa ERASMUS+ organizirana na Vilsonovom šetalištu. Meunarodni dan školskih biblioteka obilježen je prvi put, sada ve daleke 1999. godine, da bi osam godina kasnije obuhvatio cijeli oktobar i prerastao u Meunarodni mjesec školskih biblioteka. Projekt je pokrenula Meunarodna asocijacija školskih bibliotekara (International Association of School Librarianship – IASL). Asocijacija na svojoj internetskoj stranici svake godine nudi prijedloge obilježavanja i prigodne materijale. Ovogodišnja tema bila je „Povezivanje kultura i zajednica“. Kao i svake godine, biblioteka Srednje škole primijenjenih umjetnosti Sarajevo, uključila se u projekt obilježavanja ovog zna ajnog mjeseca, jer je ovo idealna

prilika da se istakne odgojno-obrazovna uloga školske biblioteke i njene pozicije - mesta susreta onih koji vole druženje i knjigu. Ovogodišnja priča bila je posve ena našem velikom pjesniku Mehmedaliji Maku Dizdaru, ta nije stogodišnjici njegovog rođenja. Upravo je Makovo djelo predstavljalo poveznicu sa ovogodišnjom temom. Veliki Mak našu kulturu povezuje sa zaboravljenom kulturom našeg srednjovjekovlja, u i nas da iznova budemo bolji ljudi, da slijedimo sebe i svoje „putove“. Promišljaju i o Maku, išitavanjem njegove poezije, eseja i dnevnika, u enici su tokom ovih

mjesec dana sa bibliotekarkom Aminom Abdulahović i profesoricama uže-stru ne nastave Elminom Suljević, Miljanom Lagumdzija, Lejlom Čehaji, Elmom Ali-Šobot i Bojanom Mikuli, kao i profesoricama bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti Eminom Osibegović i Irmom Hodžić-Kapo, uradili radove na temu Život i djelo Maka Dizdara – „Slovo o Maku“ i na taj način dali svoj doprinos obilježavanju ove značajne godišnjice. Radovi koji su 26.10.2017. godine bili izloženi u školskoj galeriji, rezultat su tog promišljanja, a u enici su sa bibliotekarkom pripremili i mali poetsko-pozorišni performans kako bi u enicima, profesorima i mnogobrojnim gostima približili Makovu poeziju, „oživjevši“ Maka (u enik IVa Babić Kenan, u ulozi Maka) i njegovu nekropolu stečaka, koja je upotpunjena i scenografijom, koju su u enici sami izradili (u enica IVa Ema Burnazović). Timskim radom školskog bibliotekara, kao stručnog saradnika u nastavi, i profesora ovim projektom omogućeno je međupredmetno povezivanje u interpretaciji lika i djela Maka Dizdara, kao nastavnog sadržaja, iz preobražavnih i stručnih predmeta, a u enici su stekli znanje na mnogo zanimljiviji način. Ovi mladi ljudi nastaviti će slijediti put velikog umjetnika Rodena, koji je jednom prilikom rekao da je misija umjetnika da ovaj svijet uine ljepšim mjestom za življenje, u ovoj „zemlji prkosnoj od sna“, kako je govorio naš veliki Mak, ovdje gdje je „najnezahvalnije bilo doći“, ali gdje je ipak „najjuna kije bilo nići“. ■

Srednja zubotehnička škola

Prevencija i oralno zdravlje kod školske djece

Piše: Erzema Boškailo

Uenici Srednje zubotehničke škole Sarajevo Ilma Islam, Lejla Karagić, Dino Kosovac, Namik Jamakosmanović i Adel Nikšić su zajedno sa učenicima Zubotehničke škole iz Beograda i Medicinske škole iz Zadra uspješno prezentirali projekt „Prevencija i oralno zdravlje kod školske djece“ na 11. smotri E-medica, održanoj u Tuheljskim toplicama od 08. do 11. februara 2018. godine. Na projektu su radili od septembra 2017. do februara 2018. godine. Cilj projekta je ukazati na značaj oralnog zdravlja i uspješno educirati djecu o pravilnom održavanju oralne higijene. Ciljna grupa su bili učenici drugog razreda osnovne škole. U lokalnoj zajednici ostvarili su prijateljsku saradnju sa osnovnim školama "Musa azim ati" i "Alija Nametak". U enici su posjetili ambulante u Srednjoj zubotehničkoj školi, gdje su pregled oralnog zdravlja izvršili mentorji projekta - doktorice stomatologije Erzema Boškailo i Mirdita Vlahovljak. Uz nesebi nozalaganje i drugih učenika, učenici projekta su osmislili edukativne radionice. Kroz pjesmu, igru i zabavu uspješno su educirali

učenike kako se pravilno brinuti o svojim zubiima. To su ostvarili uz pomoć edukativnih brošura za roditelje i djecu pod nazivom "Perem, perem sve se puši" koji je osmisnila i izradila koordinatorica projekta Ezrema Boškailo zajedno sa ostalim učenicima, te uz

pomoć Curaprox etika koje je donirala firma Biassco d.o.o. U realizaciji ovih radionica pomogla im je i Općina Centar koja je donacijom omogućila da u enici odu u Hrvatsku s direktoricom škole Elvirom Jašbarabić i mentorima projekta. Na smotri su ostvarili respektabilne rezultate u regionalnom povezivanju srednjih zdravstvenih škola i promoviranju novih znanja. Učenici projekta najavljaju kako će nastaviti educirati svoje male drugare u lokalnoj zajednici, kao i njihove roditelje i vaspite. ■

Željeznički školski centar

VIP – Voz ima prednost

LCAD je meunarodna kampanja pod nazivom „Meunarodni dan svjesnosti o opasnostima na željezni ko-cestovnim prijelazima“. Obilježava se širom svijeta u organizaciji Meunarodne željezničke unije (UIC), a u saradnji sa Evropskom komisijom i Ekonomskom komisijom Ujedinjenih naroda za Evropu. Svrha kampanje je promijeniti pogrešnu percepciju da su nesreće na željezni ko-cestovnim prijelazima samo problem željeznice.

U enici Željezničkog školskog centra u Sarajevu po prvi put su u Bosni i Hercegovini organizirali obilježavanje „Meunarodnog dana svjesnosti o opasnostima na željezni ko-cestovnim prijelazima“ - ILCAD. Slogan kampanje bio je „Život je vrijedan ekanja“, a ciljana grupa stanovništva bili su pješaci - u esnici u saobraćaju.

Šta je VIP?

VIP je naziv kampanje o sigurnosti u saobraćaju koju su provedili u enici Željezničkog školskog centra Sarajevo „VIP – Voz ima prednost“. Zašto VIP? Zato jer je svima poznat akronim koji se koristi širom svijeta, a u enici su mu dali jedno potpuno novo značenje. Značenje koje će u budućnosti biti sinonim za siguran prelazak pješaka preko željezničke pruge. Upravo zbog ovih razloga u enici Željezničkog školskog centra Sarajevo,

odlučili su obilježiti Meunarodni dan svjesnosti o opasnostima na željeznički-cestovnim prijelazima u našoj državi. Zaključak kampanje bio je da u esnici u saobraćaju prilikom prelaska pruge imaju tri predrasude, i to: predrasuda da je voz spor i da će stići i na vrijeme pre i prugu, predrasuda da je voz bušan, predrasuda da će se voz

moći i zaustaviti na vrijeme.

Ciljana grupa kampanje bili su u enici osnovnih i srednjih škola na području Kantona Sarajevo koji tokom svojih svakodnevnih obaveza od kuće do škole prelaze preko željezničke pruge. Centralno obilježavanje se održalo u Sarajevu, na platou ispred BBI Centra, 9. juna 2017. godine. ■

Druga gimnazija

Manifestacijom obilježen Međunarodni dan maternjeg jezika

Povodom 21. februara, Međunarodnog dana maternjeg jezika, ove godine u enici i profesori Druge gimnazije pripremili su poseban program. Ovaj značajan datum obilježili su trodnevnom manifestacijom pod nazivom „Dani maternjeg jezika u Drugoj gimnaziji Sarajevo“. Manifestacija je organizirana s ciljem da se svim zainteresiranim, a prvenstveno u enicima ove škole, ukaže na značaj obilježavanja ovog datuma, kao i da se razvija svijest o značaju maternjeg jezika i njegovanja jezičke kulture. Manifestaciju je organizirao Aktiv profesora bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika i književnosti, u saradnji sa školskom bibliotekom. Tematsko težište manifestacije su bila pitanja historije jezika na ovim prostorima, potom historije pojavljivanja naziva za jezik, a u fokusu je bila i značajna pisana tradicija svih naroda Bosne i Hercegovine.

Prvog dana manifestacije održana je priredba na kojoj su u enici italiani literarne radove na temu Međunarodnog dana maternjeg jezika, koje je priredila profesorica Nermana Imamović. Tako je, otvorena je i izložba knjiga o jeziku iz školske biblioteke, koju je priredila bibliotekarka škole Iris Brkanin-Joksimović, te izložba ueničkih plakata na temu „Historija bosanskog književnog jezika“, koju je, zajedno sa ueničima, priredila profesorica Hasna Hase i dr. Drugi dan manifestacije, profesor Vedad Mulavdić održao je predavanje i prezentaciju na temu „O nazivima jezika u starijoj književnosti Bosne

i Hercegovine“, ići je cilj bio da se nauči na in objasniti problematika nominacije jezika u Bosni i Hercegovini, kao i historijat pojavljivanja određenih naziva u literarnoj tradiciji svih naroda Bosne i Hercegovine. Ova tema je iznimno značajna zbog toga što je pitanje nominacije jezika i danas aktuelno i zato što se u javnosti često pogrešno naziv jezika poistovjezuje sa strukturom, tj. jezikim jedinicama jednog jezika. Tako je, dosta je i nenačin interpretacija o pojavljivanjima pojedinih naziva za jezik i njihovom prestižu u određenom historijskom trenutku u bosanskohercegovačkoj sociokulturalnoj sredini. Posebno je istaknuto da je naziv „bosanski jezik“ historijski utemeljen naziv i da su njegovi korijeni duboko urođeni u razvoju pisane tradicije u Bosni i Hercegovini. Treći dan manifestacije prikazana je digitalna prezentacija „Sto bosanskih rječnika“, koju je prezentirao dr. Jasmin Hodžić, naučni saradnik Instituta za jezik Univerziteta u

Sarajevu. Ovaj dio manifestacije Druga gimnazija organizirala je u saradnji sa Institutom za jezik. Stručnjaci sa Instituta su nakon prezentacije imali priliku razgovarati sa ueničima o aktualnim jezikim pitanjima. To je značajno zato što se na taj način uspostavila sinergija između naučnih institucija i škole, što je bitno zbog unapred enja ukupnog nastavnog procesa.

Manifestaciju je pratilo veliki broj ueničkih i profesora ove škole, a bili su prisutni i predstavnici medija, koji su na taj način ukazali na značaj samog datuma, ali i dali podršku projektima Druge gimnazije. Ova manifestacija je najbolji način da se u enici upoznaju sa izuzetno složenom problematikom historije jezika na ovim prostorima, kao i sa bogatim pisanim nasljeđem svih naroda Bosne i Hercegovine. Namjera je da ova manifestacija postane tradicionalna, a reakcije profesora i ueničkih koji smo imali priliku učiti, obejavljeno uspješno trajanje. ■

Srednja škola za tekstil, kožu i dizajn

Tradicionalno volontiranje u Narodnoj kuhinji i humanitarni bazar

Rezultat dobre saradnje, ali i namjere u enika i profesora da pomognu najugroženijoj populaciji naših sugrađana realizirana je, kao i prethodnih pet godina, novembarskim volontiranjem u enika i profesora Srednje škole za tekstil, kožu i dizajn u Narodnoj kuhinji Stari Grad. Volontiranje se obavljalo prije nastave, a školski projekt ove godišnjeg novembarskog volontirnja završio se Međunarodnim danom ljudskih prava. Uposlenici Narodne kuhinje zahvalili su se svim u eni-

cima i profesoricama koje su sate prije nastavnih aktivnosti provele volontirajući.

Osim ove humane akcije, u enici Srednje škole za tekstil, kožu i dizajn u decembru su organizirali i prvi školski bazar. Zahvaljujući i velikom broju posjetilaca koji su svojim prisustvom uveli ali bazar, ali i vrijednim u enicima-volonterima koji su učestvovali u organizaciji i realiziranju bazara, skupljeno je 1.019 KM. Novac će biti utrošen u humanitarne akcije, za užine i ekskurziju. ■

Srednja škola poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnosti

“Kaleidoskop teatra kroz objektiv mladih”

Umjesecu decembru 2017. godine, u Narodnom pozorištu je sveano otvorena izložba radova u enika srednjih škola Kantona Sarajevo pod nazivom “Kaleidoskop teatra kroz objektiv mladih”, koja je nastala kao plod zajedničkog rada i zalaganja sarajevskih srednjih škola i Narodnog pozorišta Sarajevo. Iz Narodnog pozorišta su istakli da je cilj jedne ovakve izložbe prikazati kako mlade oči i srca vide i doživ-

ljavaju predstave u teatru, sam teatar, kao i život kroz koji hrabro koraaju, što se jasno prepoznaće u svakom radu. Teško je bilo izabrati najljepši rad, jer je svaki poseban na svoj način. Pored kaleidoskopa, svaki put kada ga okrenete ugledate novu, drugu i ljepšu sliku. Srednja škola poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnosti predstavila se

radovima cvjećara, pekara i frizerica. Bila je ovo odlična prilika da u enici prikažu svoj rad i kreativnost na savremena načina. ■

“U enje je kao veslanje užvodno,
im se prestane,
odmah se kreće nazad.”

Lao Tzu

Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo

Adresa: Reisa Džemaludina auševi a 1

Telefon: +387(0)33 562 128

Fax: +387(0)33 562 218

mon@mon.ks.gov.ba

<http://mon.ks.gov.ba>